

Faktablad

Den præjudicielle hasteprocedure og den fremskyndede procedure

Forord

For at muliggøre en hurtigere behandling af sager, som kræver dette, bestemmer artikel 23a i statuttten for Den Europæiske Unions Domstol ¹ følgende:

»Der kan i procesreglementet fastsættes bestemmelser om en fremskyndet procedure og, for så vidt angår præjudicielle forelæggelser vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, en hasteprocedure.

Det kan for disse procedurer bestemmes, at der gælder en kortere frist for indgivelse af indlæg eller andre skriftlige udtalelser end den frist, der er fastsat i artikel 23, og at der, uanset artikel 20, stk. 4, skal ske pådømmelse uden generaladvokatens forslag til afgørelse.

For hasteproceduren kan der desuden fastsættes bestemmelse om en begrænsning af de parter og øvrige berørte, der er omfattet af statuttens artikel 23, som kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser, og at den skriftlige forhandling i yderst hastende tilfælde kan udelades.«

Den fremskyndede procedure har eksisteret siden 2000 og er i dag underlagt dels artikel 105 ff. i Domstolens procesreglement ² hvad angår præjudicielle forelæggelser, dels procesreglementets artikel 133 ff. hvad angår direkte søgsmål ³. Den fremskyndede procedure kan således anvendes på alle typer af sager, når sagens karakter kræver, at den behandles hurtigt ⁴.

Hvis der er tale om en præjudiciel forelæggelse, er det den forelæggende ret, som fremsætter en anmodning om, at sagen undergives den fremskyndede procedure, og i et direkte søgsmål er det enten sagsøgeren eller den sagsøgte. Beslutningen træffes af Domstolens præsident, efter at den refererende dommer, generaladvokaten og, i givet fald, den anden part i sagen er blevet hørt. I undtagelsestilfælde kan Domstolens præsident ligeledes af egen drift beslutte at anvende den fremskyndede procedure. Beslutningen om, hvorvidt en anmodning om anvendelse af den fremskyndede procedure skal imødekommes eller afvises, sker ved kendelse afsagt af Domstolens præsident. I perioden fra januar 2019 til juni 2023 blev der imidlertid ikke truffet beslutning ved kendelse, og grundene til, at en anmodning om anvendelse af denne

¹ [Den konsoliderede udgave af protokol \(nr. 3\) vedrørende statuttten for Den Europæiske Unions Domstol](#), der er knyttet som bilag til traktaterne, som ændret.

² Domstolens procesreglement af 25.9.2012 (EUT 2012, L 265, s. 1), som ændret den 18.6.2013 (EUT 2013, L 173, s. 65), den 19.7.2016 (EUT 2016, L 217, s. 69), den 9.4.2019 (EUT 2019, L 111, s. 73), den 26.11.2019 (EUT 2019, L 316, s. 103) og den 2.7.2024 (EFT L, 2024/2094).

³ Det skal i denne henseende bemærkes, at artikel 151 i Rettens procesreglement af 4.3.2015 (EUT 2015, L 105, s. 1) desuden giver mulighed for at behandle en sag efter den fremskyndede procedure »under hensyn til en sags særlige uopsættelighed og nærmere omstændigheder«.

⁴ I Domstolens nye procesreglement har udtrykket »hurtigt« erstattet udtrykket »i særlig grad [...] uopsætteligt«, som blev anvendt i det tidligere procesreglement.

procedure blev taget til følge eller afvist, fremgik udelukkende af den endelige afgørelse i sagen.

Den præjudicielle hasteprocedure er nyere, idet den blev indført i 2008, da Unionens og Domstolens kompetencer blev udvidet inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Henset til dette områdes særlig følsomme karakter blev det således anset for nødvendigt at indføre en særlig procedure til anvendelse i undtagelsestilfælde, hvormed de involverede interesser om nødvendigt kan beskyttes. I modsætning til den fremskyndede procedure, som kan anvendes på alle områder inden for EU-retten og inden for alle typer sager, er den præjudicielle hasteprocedure, som er underlagt artikel 107 ff. i Domstolens procesreglement, forbeholdt præjudicielle forelæggelser, der rejser spørgsmål vedrørende de områder, der er omhandlet i tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUF-traktaten) om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Beslutningen om, hvorvidt den forelæggende rets anmodning skal undergives den præjudicielle hasteprocedure, træffes af en afdeling, som Domstolen udpeger, og er ikke begrundet. Såfremt anmodningen om en præjudiciel hasteprocedure tages til følge, indeholder Domstolens afgørelse i realiteten imidlertid ofte et sammendrag af den forelæggende rets argumenter, som begrundede anvendelsen af denne procedure. Hvis den forelæggende ret ikke har anmodet om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, men denne procedure umiddelbart forekommer at være påkrævet, kan Domstolens præsident i øvrigt anmode den kompetente afdeling om at undersøge, om det er nødvendigt at undergive forelæggelsen den præjudicielle hasteprocedure, som derefter kan anvendes af egen drift.

Det skal desuden bemærkes, at bestemmelserne vedrørende den fremskyndede procedure og den præjudicielle hasteprocedure ikke præciserer, under hvilke omstændigheder disse procedurer kan anvendes. Hvad dette angår anfører alene artikel 267, stk. 4, TEUF udtrykkeligt en situation, der kræver, at Domstolen træffer afgørelse »hurtigst muligt«, nemlig når et præjudicielt spørgsmål rejses under en retssag, der vedrører en person, der er frihedsberøvet. I mangel af supplerende anvisninger er formålet med dette faktablad at beskrive nogle sager, der er repræsentative for den proceduremæssige behandling, som Domstolen anvender, og som giver mulighed for at forstå, hvilke forhold der kan begrunde anvendelsen af den præjudicielle hasteprocedure eller den fremskyndede procedure.

Da det første faktablad er fra 2019, er formålet med denne opdatering at supplere det nuværende udvalg af afgørelser med 15 nyere afgørelser – hvoraf 10 vedrører den præjudicielle hasteprocedure, og 5 vedrører den fremskyndede procedure – som på flere måder præciserer, hvorledes disse to procedurer anvendes.

Fortegnelse over de retsakter, hvortil der henvises

KONVENTION

Konvention udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser, undertegnet i Bruxelles den 26. juli 1995 og vedlagt som bilag til Rådets retsakt af 26. juli 1995 (EFT 1995, C 316 s. 48).

FORORDNINGER

Rådets **forordning (EF) nr. 2201/2003** af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT 2003, L 338, s. 1).

Europa-Parlamentets og Rådets **forordning (EF) nr. 273/2004** af 11. februar 2004 om narkotikaprækursorer (EUT 2004, L 47, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1258/2013 af 20. november 2013 (EUT 2013, L 330, s. 21).

Europa-Parlamentets og Rådets **forordning (EF) nr. 810/2009** af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) (EUT 2009, L 243, s. 1, berigtiget i EUT 2013, L 154, s. 10), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 610/2013 af 26. juni 2013 (EUT 2013, L 182, s. 1).

Europa-Parlamentets og Rådets **forordning (EU) nr. 604/2013** af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning) (EUT 2013, L 180, s. 31).

DIREKTIVER

Rådets **direktiv 92/43/EØF** af 21. maj 1992 om bevaring af naturlige levesteder samt vilde dyr og planter (EFT 1992, L 206, s. 7).

Rådets **direktiv 93/13/EØF** af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugerftaler (EFT 1993, L 95, s. 29).

Europa-Parlamentets og Rådets **direktiv 2001/83/EF** af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler (EFT 2001, L 311, s. 67), som

ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/27/EF af 31. marts 2004 (EUT 2004, L 136, s. 34).

Rådets **direktiv 2003/86/EF** af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring (EUT 2003, L 251, s. 12).

Rådets **direktiv 2003/109/EF** af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding (EUT 2004, L 16, s. 44).

Europa-Parlamentets og Rådets **direktiv 2008/115/EF** af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (EUT 2008, L 348, s. 98).

Europa-Parlamentets og Rådets **direktiv 2009/147/EF** af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT 2010, L 20, s. 7).

Europa-Parlamentets og Rådets **direktiv 2011/95/EU** af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidier beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (omarbejdning) (EUT 2011, L 337, s. 9, herefter »kvalifikationsdirektivet«).

Europa-Parlamentets og Rådets **direktiv 2013/32/EU** af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (EUT 2013, L 180, s. 60).

Europa-Parlamentets og Rådets **direktiv 2013/33/EU** af 26. juni 2013 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (omarbejdning) (EUT 2013, L 180, s. 96).

AFGØRELSE

Rådets **rammeafgørelse 2002/584/RIA** af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1).

Kommissionens **beslutning 2006/928/EF** af 13. december 2006 om oprettelse af en mekanisme for samarbejde og kontrol vedrørende Rumæniens fremskridt med opfyldelsen af specifikke benchmarks på områderne retsreform og bekæmpelse af korruption (EUT 2006, L 354, s. 56).

Rådets **afgørelse 2011/199/EU** af 25. marts 2011 om ændring af artikel 136 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med hensyn til en stabilitetsmekanisme for de medlemsstater, der har euroen som valuta (EUT 2011, L 91, s. 1).

Kommissionens **gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/789** af 18. maj 2015 om foranstaltninger mod indslæbning og spredning i Unionen af *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (EUT 2015, L 125, s. 36).

Indhold

FORORD	3
FORTEGNELSE OVER DE RETSAKTER, HVORTIL DER HENVISES	5
I. DEN PRÆJUDICIELLE HASTEPROCEDURE.....	8
1. Anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure	8
2. Grunde, der berettiger anvendelsen af den præjudicielle hasteprocedure	10
2.1. Risiko for at forringe forholdet mellem forælder og barn	10
2.2. Frihedsberøvelse.....	16
2.3. Risiko for krænkelse af de grundlæggende rettigheder.....	27
II. DEN FREMSKYNDEDE PROCEDURE.....	34
1. Grunde, der berettiger anvendelsen af den fremskyndede procedure	34
1.1. Arten og sensitiviteten af det område, som den præjudicielle forelæggelses fortolkningsspørgsmål vedrører	34
1.2. Den særlige betydning af den retsusikkerhed, der er genstand for den præjudicielle forelæggelse	35
1.3. Frihedsberøvelse af sagsøgeren	43
1.4. Familiemæssig betydning	45
1.5. Risiko for krænkelse af de grundlæggende rettigheder.....	46
1.6. Materiel fattigdom.....	51
1.7. Risikoen for alvorlige miljøskader	52
1.8. Risikoen for straffrihed i et stort antal sager.....	54
2. Forbindelsen mellem den fremskyndede procedure inden for rammerne af et traktatbrudsspørgsmål og foreløbige forholdsregler anordnet i en sag om foreløbige forholdsregler	56

I. Den præjudicielle hasteprocedure

1. Anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure

*Kendelse af 22. februar 2008, Kozłowski (C-66/08, [EU:C:2008:116](#))*⁵

»Fremskyndet procedure«

I denne sag, der blev anlagt i februar 2008, anmodede Oberlandesgericht Stuttgart (den regionale appeldomstol i Stuttgart, Tyskland) Domstolen om at undergive den præjudicielle forelæggelse den præjudicielle hasteprocedure med den begrundelse, at frihedsberøvelsen af sagsøgeren i hovedsagen på tysk område snart ville ophøre, og at den pågældende i øvrigt kunne blive løsladt tidligere.

Domstolens præsident bemærkede, at de artikler i procesreglementet, som vedrører den præjudicielle hasteprocedure, af hvilke den forelæggende ret anmodede om forlods anvendelse, først ville træde i kraft den 1. marts 2008. For så vidt som det foreliggende søgsmål var anlagt før denne dato, kunne det således ikke undergives en præjudiciel hasteprocedure. Domstolens præsident besluttede imidlertid, at anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure – på baggrund af samarbejdsånden mellem de nationale retter og Domstolen – skulle fortolkes således, at den tager sigte på en væsentlig reduktion af sagsbehandlingstiden i denne sag og anses for en anmodning om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure⁶.

Kendelse af 6. maj 2014, G. (C-181/14, [EU:C:2014:740](#))

»Fremskyndet procedure«

I denne sag var der indledt en straffesag i Tyskland mod en person, som havde solgt urteblandinger, der indeholdt syntetiske cannabinoider. På tidspunktet for de faktiske omstændigheder i sagen (mellem 2010 og 2011) var disse stoffer ikke omfattet af den tyske lov om euforiserende stoffer⁷, selv om Landgericht Itzehoe (den regionale domstol i Itzehoe, Tyskland) havde anvendt lovgivningen om handel med lægemidler⁸, der gennemfører direktiv 2001/83⁹. Den nævnte ret havde således anset salget af disse produkter for at udgøre en lovovertrædelse i form af markedsføring af betænkelige lægemidler og havde følgelig idømt den pågældende en fængselsstraf.

⁵ Jf. også dom af 17.7.2008 (Store Afdeling), Kozłowski (C-66/08, [EU:C:2008:437](#)).

⁶ Jf. nedenfor, i dette faktablads del II med overskriften »Den fremskyndede procedure«, afsnit »1.1. Arten og sensitiviteten af det område, som den præjudicielle forelæggelses fortolknings spørgsmål vedrører«.

⁷ Betäubungsmittelgesetz (lov om euforiserende stoffer).

⁸ Gesetz zur Änderung arzneimittelrechtlicher und anderer Vorschriften (lov om handel med lægemidler) af 17.7.2009 (BGBl. 2009 I, s. 1990).

⁹ Direktiv 2001/83/EF.

Bundesgerichtshof (forvaltningsdomstol, Tyskland), for hvilken der var indgivet en revisionsanke, anså løsningen af tvisten i hovedsagen for at afhænge af, hvorvidt de omtvistede produkter rent faktisk kunne kvalificeres som »lægemidler« som omhandlet i direktiv 2001/83. Den forelagde derfor Domstolen et spørgsmål herom. Desuden anmodede den om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure og anførte i denne forbindelse, at såfremt Domstolen måtte svare, at disse produkter ikke var lægemidler, kunne den pågældende ikke ifalde strafferetligt ansvar i sagen og ville således være blevet frihedsberøvet med urette.

Domstolen besluttede ikke at anvende den præjudicielle hasteprocedure med den begrundelse, at direktiv 2001/83 er vedtaget med hjemmel i artikel 95 EF, nu artikel 114 TEUF, som henhører under EUF-traktatens tredje del, afsnit VII. Den præjudicielle hasteprocedure er imidlertid forbeholdt de anmodninger om præjudiciel afgørelse, der rejser et eller flere spørgsmål vedrørende de områder, der er omhandlet i EUF-traktatens tredje del, afsnit V. Domstolens præsident besluttede imidlertid af egen drift at undergive denne sag den fremskyndede præjudicielle procedure ¹⁰.

Kendelse af 1. december 2023, EV (Narkotikaprækursorer) (C-174/22, [EU:C:2023:947](#))

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 99 i Domstolens procesreglement – narkotikaprækursorer – Rådets rammeafgørelse 2004/757/RIA – artikel 2, stk. 1, litra d) – person involveret i transport og distribution af prækursorer, der anvendes til ulovlig produktion eller fremstilling af narkotika – forordning (EF) nr. 273/2004 – registreret stof – artikel 2 – begrebet »erhvervsdrivende« – artikel 8, stk. 1 – forhold, som giver grund til at formode, at registrerede stoffer kan blive benyttet til ulovlig fremstilling af narkotika eller psykotrope stoffer – pligt til underretning om disse forhold – begrebet »forhold« – rækkevidde«

I 2018 blev EV pågrebet af politiet i Varna (Bulgarien) og fundet i besiddelse af bl.a. stoffet toluen, der anvendes til fremstilling af metamfetamin. Efterfølgende kendte Okrazjen sad-Varna (den regionale domstol i Varna, Bulgarien) EV skyldig i besiddelse, uden den korrekte tilladelse, af narkotikaprækursorer med henblik på distribution og idømte EV to års fængsel og en bøde på 20 000 bulgarske lev (BGN) (ca. 10 200 EUR). EV iværksatte kassationsanke ved Varchoven kasationen sad (øverste kassationsdomstol, Bulgarien), idet han bl.a. gjorde gældende, at den handling, som han var anklaget for, ikke kunne kvalificere denne overtrædelse. Han gjorde navnlig gældende, at toluen er et stof, der henhører under kategori 3 i bilag I til forordning nr. 273/2004, og at besiddelse heraf hverken er betinget af besiddelse af en licens eller kræver registrering. Da Varchoven kasationen sad (øverste kassationsdomstol) i denne forbindelse var i tvivl om fortolkningen af forordning nr. 273/2004, besluttede den at forelægge Domstolen en

¹⁰ Jf. nedenfor, i dette faktablads del II med overskriften »Den fremskyndede procedure«, afsnit »1.2. Den særlige betydning af den retsikkerhed, der er genstand for den præjudicielle forelæggelse«.

anmodning om præjudiciel afgørelse. Desuden anmodede den om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure.

I lighed med G.-sagen (C-181/14, [EU:C:2014:740](#)), som der er redegjort for ovenfor, afviste Domstolen denne anmodning med den begrundelse, at forordning nr. 273/2004, som ønskedes fortolket i den foreliggende sag, henhører under afsnit VII i EUF-traktatens tredje del, mens den præjudicielle hasteprocedure er forbeholdt de anmodninger om præjudiciel afgørelse, der rejser et eller flere spørgsmål vedrørende de områder, der er omhandlet i afsnit V i denne tredje del vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. Grunde, der berettiger anvendelsen af den præjudicielle hasteprocedure

2.1. Risiko for at forringe forholdet mellem forælder og barn

Dom af 22. december 2010, Aguirre Zarraga (C-491/10 PPU, [EU:C:2010:828](#))

»Retligt samarbejde i civile sager – forordning (EF) nr. 2201/2003 – kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar – forældreansvar – forældremyndighed – barnebortførelse – artikel 42 – fuldbyrdelse af en attesteret afgørelse om tilbagegivelse af et barn truffet af en kompetent (spansk) ret – kompetence for den fuldbyrdende (tyske) ret til at nægte fuldbyrdelse af denne afgørelse i tilfælde af alvorlige tilsidesættelser af barnets rettigheder«

I denne sag havde en spansk og en tysk statsborger, der var forældre til en lille pige, indledt en skilsmisssag i Spanien, hvor familien havde sit sædvanlige opholdssted. I denne forbindelse var eneforældremyndigheden foreløbigt blevet tildelt faderen, som fremstod som den, der var bedst egnet til at sikre opretholdelsen af barnets familiemæssige omgivelser, idet moderen havde udtrykt et ønske om at bosætte sig i Tyskland med sin nye partner. Efter at datteren havde tilbragt sommeren i moderens nye hjem i Tyskland, vendte hun imidlertid ikke tilbage til Spanien. Forældrene havde derefter indledt adskillige sager i både Spanien og Tyskland med henblik på henholdsvis barnets tilbagegivelse til Spanien, anerkendelsen og fuldbyrdelsen af spanske afgørelser i Tyskland og endelig tildeling af forældremyndigheden.

På denne baggrund stillede Oberlandesgericht Celle (den regionale appeldomstol i Celle, Tyskland) en række spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 42, der har overskriften »Tilbagegivelse af barnet«, i forordning nr. 2201/2003 ¹¹.

Domstolen besluttede af egen drift at undergive den præjudicielle forelæggelse den præjudicielle hasteprocedure. I denne forbindelse gjorde den opmærksom på, at den

¹¹ Forordning (EF) nr. 2201/2003.

anerkendte, at det er uopsætteligt at træffe afgørelse, når der er tale om fjernelse af et barn, navnlig når barnets adskillelse fra den forælder, der oprindeligt er blevet tildelt forældremyndigheden, også selv om dette blot var foreløbigt, risikerer at forværre eller skade forholdet mellem denne forælder og barnet og at forårsage psykisk skade. Domstolen anvendte denne retspraksis på den pågældende sag og bemærkede, at barnet havde været adskilt fra sin fader i mere end to år, og at der som følge af afstanden og forholdet mellem forældrene bestod en alvorlig og konkret risiko for, at der ingen kontakt ville være med faderen i den periode, hvor sagen verserede for den forelæggende ret. Under disse omstændigheder ville en behandling af sagen efter den almindelige procedure ifølge Domstolen på alvorlig eller endog uoprettelig vis kunne skade forholdet mellem faderen og datteren samt endvidere være til skade for hendes integration i hendes familiemæssige og sociale omgivelser i tilfælde af en eventuel tilbagegivelse til Spanien.

Dom af 22. december 2010, Mercredi (C-497/10 PPU, [EU:C:2010:829](#))

»Retligt samarbejde i civile sager – forordning (EF) nr. 2201/2003 – ægteskabssager og forældreansvar – barn, hvis forældre ikke er gift – begrebet »sædvanligt opholdssted« for et spædbarn – begrebet »forældremyndighed««

Hovedsagen drejede sig om en tvist mellem en britisk og en fransk statsborger vedrørende forældremyndigheden over deres datter. I den pågældende sag havde moderen sammen med sit to måneder gamle barn forladt Det Forenede Kongerige, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted, og var rejst til øen Réunion (Frankrig), uden at faderen var blevet forudgående informeret. Denne fjernelse var imidlertid lovlig, da moderen på det pågældende tidspunkt havde eneforældremyndigheden over barnet. Derefter havde forældrene anlagt sager i Det Forenede Kongerige og i Frankrig med påstand om bl.a. tilkendelse af forældreansvar og om fastsættelse af barnets sædvanlige opholdssted. Selv om en fransk domstol i denne forbindelse havde truffet afgørelse til fordel for moderen, fandt Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (appeldomstol (England og Wales) (afdelingen for civile sager), Det Forenede Kongerige), at det var nødvendigt at fastslå, hvilken ret der havde kompetence i henhold til EU-retten, hvilket indebar, at Domstolen skulle tydeliggøre de kriterier, der er fastsat i artikel 8 og 10 i forordning nr. 2201/2003, med henblik på at fastslå barnets sædvanlige opholdssted.

Den nævnte ret forelagde således Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse og anmodede desuden om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure. Til støtte for sin anmodning anførte den, at de af faderen indgivne anmodninger med henblik på afgivelse af en kendelse, der gav ham adgang til at bevare kontakten til sit barn, ikke kunne behandles, så længe det ikke var blevet fastlagt, hvilken ret der havde kompetence. Domstolen besluttede at anvende den præjudicielle hasteprocedure, idet den fremhævede, at den pågældende sag vedrørte et barn på 16 måneder, som havde

været adskilt fra sin fader i mere end et år. Eftersom der var tale om et barn i en udviklingsmæssig følsom alder, anså Domstolen en fortsat opretholdelse af situationen, som desuden var kendetegnet ved den betydelige afstand imellem faderens og barnets opholdssted, for at kunne være til alvorlig skade for deres fremtidige forhold.

Dom af 26. april 2012, Health Service Executive (C-92/12 PPU, [EU:C:2012:255](#))

»Kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar – forordning (EF) nr. 2201/2003 – barn med sædvanligt opholdssted i Irland, hvor det har været genstand for flere anbringelser – aggressiv adfærd med fare for, at barnet gør skade på sig selv – afgørelse om at anbringe barnet på en lukket institution i England – forordningens materielle anvendelsesområde – artikel 56 – hørings- og godkendelsesordning – forpligtelse til at anerkende afgørelsen om at anbringe barnet på en lukket institution eller til at erklære denne afgørelse for eksigibel – foreløbige forholdsregler – præjudiciel hasteprocedure«

I denne sag havde High Court (ret i første instans, Irland), der var blevet forelagt en anmodning af myndigheden med ansvar for børn i offentlig pleje i Irland, anordnet anbringelse af et barn – med irsk statsborgerskab – i en lukket plejelinstitution i Det Forenede Kongerige, hvor barnets moder boede. Fagpersonerne havde således vurderet, at der ikke eksisterede en institution i Irland, som kunne opfylde barnets særlige behov for beskyttelse.

Inden High Court (ret i første instans) udtalte sig om, hvorvidt barnets anbringelse i den pågældende institution skulle opretholdes, anmodede den nævnte ret om Domstolens svar på, hvorvidt den afgørelse, som den havde vedtaget, var omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 2201/2003, og om denne afgørelse skulle anerkendes og være eksigibel i den anmodede medlemsstat før dens fuldbyrdelse i denne medlemsstat.

Den pågældende ret anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, hvilket Domstolen tog til følge. I denne forbindelse anførte den forelæggende ret for det første, at barnet af beskyttelseshensyn, mod sin vilje, var frihedsberøvet i en lukket institution. For det andet fremhævede den, at dens egen kompetence afhang af, om forordning nr. 2201/2003 fandt anvendelse på hovedsagen, og følgelig af svaret på de præjudicielle spørgsmål. Efter at Domstolen havde anmodet om uddybning af forelæggelsen ¹², anførte den forelæggende ret i øvrigt, at barnets situation desuden krævede hastende foranstaltninger. Barnet nærmede sig således myndighedsalderen og ville på det tidspunkt ikke længere være omfattet af denne rets kompetence. Desuden krævede hendes tilstand, at hun blev anbragt på en lukket institution i en kort periode, og at der blev udarbejdet et program med øget og

¹² Anmodning fremsat på grundlag af artikel 104, stk. 5, i Domstolens procesreglement (nu, efter den 25.9.2012, procesreglementets artikel 101, stk. 1).

struktureret frihed for at skabe mulighed for, at hun kunne anbringes hos sin familie i England.

Kendelse af 10. april 2018, CV (C-85/18 PPU, [EU:C:2018:220](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel forelæggelse efter hasteproceduren – artikel 99 i Domstolens procesreglement – retligt samarbejde i civile sager – kompetence i sager om forældreansvar – forældremyndighed over barnet – forordning (EF) nr. 2201/2003 – artikel 8, 10 og 13 – begrebet barnets »sædvanlige opholdssted« – afgørelse truffet af en ret i en anden medlemsstat vedrørende barnets opholdssted – ulovlig fjernelse eller tilbageholdelse – kompetence i tilfælde af bortførelse af barnet«

Hovedsagen vedrørte en tvist mellem to rumænske statsborgere bosiddende i Portugal om fastsættelsen af deres barns opholdssted og et underholdsbidrag. Da parret blev skilt, og moderen forlod den fælles bopæl, blev barnet boende hos sin fader. Efter at moderen havde indgivet stævning med henblik på at opnå forældremyndighed over barnet, rejste faderen imidlertid til Rumænien med barnet. Rumænske retter, for hvilke moderen, som i mellemtiden foreløbigt var blevet tildelt forældremyndigheden, havde anlagt et søgsmål, bestemte derefter, at barnet skulle tilbagegives til Portugal i betragtning af, at dets fjernelse var ulovlig. Uanset denne sag havde faderen ligeledes indgivet en stævning ved Judecătoria Oradea (ret i første instans i Oradea, Rumænien) med henblik på, at barnets opholdssted blev fastsat som faderens bopæl i Rumænien, og at det blev pålagt moderen at betale underholdsbidrag.

Den sidstnævnte ret anførte, at den først og fremmest skulle tage stilling til moderens indsigelse om manglende kompetence i denne sag, og at det i denne forbindelse var nødvendigt at anmode Domstolen om at præcisere begrebet »sædvanligt opholdssted«, der indgår i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 2201/2003.

Domstolen besluttede af egen drift at undergive den præjudicielle forelæggelse den præjudicielle hasteprocedure. I denne forbindelse gjorde den opmærksom på, at den anerkendte, at det er uopsætteligt at træffe afgørelse, når der er tale om fjernelse af et barn, navnlig når adskillelsen af et barn og en forælder risikerer at forværre det aktuelle eller fremtidige forhold mellem dem eller forårsage uoprettelig psykisk skade. Domstolen anvendte denne retspraksis på den pågældende sag og bemærkede i denne forbindelse, at barnet, som var syv år gammelt, i næsten to år havde boet sammen med sin fader i Rumænien og havde været adskilt fra sin moder, der var bosiddende i Portugal, og med hvilken det kun havde én telefonisk kontakt om måneden. Under disse omstændigheder og under hensyn til barnets udviklingsmæssigt følsomme alder anså Domstolen, at en fortsættelse af situationen i alvorlig grad, eller endog uopretteligt, kunne skade det forhold, det havde til sin moder. Da integrationen af barnet i dets familiemæssige og sociale omgivelser allerede var meget fremskreden i den medlemsstat, hvor det havde sit aktuelle opholdssted, ville en forlængelse af denne

situation endvidere kunne skade barnets integration i tilfælde af en eventuel tilbagegivelse til Portugal.

Dom af 24. marts 2021, MCP (C-603/20 PPU, [EU:C:2021:231](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – retligt samarbejde i civile sager – forordning (EF) nr. 2201/2003 – artikel 10 – kompetence i sager vedrørende forældreansvar – barnebortførelse – kompetence for retterne i en medlemsstat – territorielt anvendelsesområde – fjernelse af et barn til et tredjeland – sædvanligt opholdssted opnået i dette tredjeland«

Hovedsagen vedrørte en tvist i Det Forenede Kongerige mellem faderen til et lille barn og barnets moder, som havde fjernet barnet til Indien, hvor hun boede hos sin mormor, og drejede sig om tilbagegivelse af barnet til Det Forenede Kongerige og om faderens samværsret.

Moderen bestred for High Court of Justice, Family Division (ret i første instans (England & Wales), afdelingen for familieretlige sager mv., Det Forenede Kongerige), at retsinstanserne i England og Wales, der skulle træffe afgørelse om faderens påstand, havde kompetence, med den begrundelse, at barnet ikke længere havde sit sædvanlige opholdssted i Det Forenede Kongerige. Den nævnte ret var af den opfattelse, at spørgsmålet om dens kompetence skulle vurderes på grundlag af artikel 10 i forordning nr. 2201/2003¹³. Den anmodede således Domstolen om at oplyse, om denne bestemmelse skal fortolkes således, at når et barn har opnået sit sædvanlige opholdssted i et tredjeland efter at være blevet bortført til denne stat, bevarer retterne i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før dets bortførelse, deres kompetence uden tidsbegrænsning.

Den forelæggende ret anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, hvilket Domstolen imødekom. I denne henseende bemærkede Domstolen hvad angår kriteriet om uopsættelighed, at der, eftersom det lille barn havde boet fast i Indien siden oktober 2018 – bortset fra et kort ophold i Det Forenede Kongerige – var en risiko for, at en forlængelse af denne situation alvorligt eller uopretteligt ville skade forholdet mellem barnet og dets fader eller endog mellem hende og hendes to forældre. Denne situation kunne medføre en uoprettelig skade for hendes følelsesmæssige og psykiske udvikling i almindelighed, navnlig henset til den omstændighed, at hun havde en udviklingsmæssigt følsom alder. Da barnets familiemæssige og sociale integration desuden allerede var fremskreden i det tredjeland, hvor hun ifølge den forelæggende rets konstateringer havde sit nuværende sædvanlige opholdssted, ville en forlængelse af denne situation yderligere kunne skade

¹³ Forordning (EF) nr. 2201/2003.

barnets integration i dets familiemæssige og sociale omgivelser i tilfælde af en eventuel tilbagegivelse til Det Forenede Kongerige.

Dom af 18. april 2023, Afrin (C-1/23 PPU, [EU:C:2023:296](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – grænsekontrol, asyl og indvandring – indvandringspolitik – direktiv 2003/86/EF – ret til familiesammenføring – artikel 5, stk. 1 – indgivelse af en ansøgning om tilladelse til indrejse og ophold med henblik på udøvelse af retten til familiesammenføring – en medlemsstats lovgivning, hvorefter referencepersonens familiemedlemmer er forpligtede til at indgive ansøgningen personligt ved denne medlemsstats kompetente diplomatiske repræsentation – umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at begive sig til den nævnte repræsentation – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 7 og 24«

Hovedsagen vedrørte en tvist mellem på den ene side syriske statsborgere og deres mindreårige børn og på den anden side den belgiske stat vedrørende sidstnævntes afslag på at registrere den ansøgning om tilladelse til indrejse og ophold med henblik på familiesammenføring, der var indgivet af moderen og børnene.

Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (den fransksprogede ret i første instans i Bruxelles, Belgien) ønskede derfor oplyst, om dette afslag bragte den effektive virkning af direktiv 2003/86 om familiesammenføring ¹⁴ i fare, eller om det tilsidesatte de grundlæggende rettigheder ¹⁵, som direktivet tilsigter at beskytte.

Den nævnte ret anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure. Til støtte for sin anmodning anførte den grunde vedrørende sikkerhedssituationen i Syrien og den omstændighed, at en forsinket afgørelse om registrering af ansøgningen om tilladelse til indrejse og ophold med henblik på familiesammenføring kunne gøre denne familiesammenføring mere vanskelig, idet belgisk ret fastsætter strengere krav, når ansøgningen om familiesammenføring indgives, efter at der er gået et år fra tildelingen af flygtningestatus til referencepersonen.

Ved analog anvendelse af sin praksis på området for barnebortførelse bemærkede Domstolen hvad angik betingelsen om sagens hastende karakter, at det bl.a. fremgik af forelæggelsesafgørelsen, at de mindreårige børn A og B havde været adskilt fra deres fader i mere end tre år, og at den fortsatte opretholdelse af denne situation, der fulgte af den manglende registrering af ansøgningen af september 2022, kunne være til alvorlig skade for disse børns fremtidige forhold til deres fader. Under disse

¹⁴ Direktiv 2003/86/EF.

¹⁵ Disse vedrørte således retten til respekt for privatliv og familieliv, der er sikret ved artikel 7 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), samt retten til en hensyntagen til barnets tarv og retten for barnet til regelmæssigt at have personlig forbindelse med begge sine forældre, som er fastsat i chartrets artikel 24.

omstændigheder efterkom Domstolen anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure.

2.2. Frihedsberøvelse

Dom af 30. november 2009 (Store Afdeling), Kadzoev (C-357/09 PPU, [EU:C:2009:741](#))

»Visum, asyl, indvandring og andre politikker i forbindelse med den frie bevægelighed for personer – direktiv 2008/115/EF – tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold – artikel 15, stk. 4-6 – frist for frihedsberøvelse – hensyntagen til den periode, i løbet af hvilken fuldbyrdelsen af en afgørelse om udsendelse er blevet udsat – begrebet »rimelig udsigt til udsendelse««

En person, som var uden identitetsdokumenter og udgav sig for at være født i Tjetjenien, var blevet anholdt af de bulgarske myndigheder og anbragt i faciliteten for midlertidig anbringelse af udlændinge i afventning af fuldbyrdelsen af den foranstaltning til den pågældendes tilbageførsel til grænsen, som var blevet truffet. For at denne foranstaltning kunne fuldbyrdes, krævedes der imidlertid rejsedokumenter til udlandet. Efter tre år var disse dokumenter endnu ikke blevet tilvejebragt. Desuden havde den pågældende indgivet ansøgninger om asyl og anmodninger om, at frihedsberøvelsen blev erstattet af en mindre indgribende foranstaltning, på hvilke der alle var givet afslag.

I denne sammenhæng havde direktøren for den ansvarlige styrelse for den pågældende facilitet anmodet Administrativen sad Sofia-grad (forvaltningsdomstolen i Sofia, Bulgarien) om ex officio at træffe afgørelse om, hvorvidt frihedsberøvelsen skulle opretholdes. Den nævnte ret bemærkede for det første, at der, inden den bulgarske udlændingelov ¹⁶ blev ændret med henblik på gennemførelsen af direktiv 2008/115 ¹⁷, ikke var fastsat nogen frist for, hvor længe anbringelsen i en facilitet for midlertidig anbringelse kunne vare. For det andet anførte den, at der ikke fandtes nogen overgangsregler for situationer, hvor der var truffet afgørelse om frihedsberøvelse inden denne ændring. Den besluttede følgelig at forelægge Domstolen spørgsmål om fortolkningen af artikel 15, stk. 4-6, i direktiv 2008/115.

Den forelæggende ret anmodede desuden om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, idet den anførte, at den pågældende sag rejste spørgsmålet, om det fortsat var nødvendigt at tilbageholde den pågældende, eller om han skulle løslades. I denne forbindelse kunne det, dersom det blev lagt til grund, at der for den pågældendes vedkommende ikke var »rimelig udsigt til udsendelse« som omhandlet i artikel 15, stk. 4, i direktiv 2008/115, være nødvendigt i henhold til denne bestemmelse at træffe afgørelse om omgående løsladelse af den pågældende. Henset til det ovenstående

¹⁶ Zakon za chuzhdentsite v Republika Bǎlgaria (lov om udlændinge i Republikken Bulgarien) (DV nr. 153 af 1998), som ændret den 15.5.2009 (DV nr. 36 af 2009).

¹⁷ Direktiv 2008/115/EF.

beslattede Domstolen at imødekomme anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure.

Dom af 17. marts 2016, Mirza (C-695/15 PPU, [EU:C:2016:188](#))

»Præjudiciel forelæggelse – den præjudicielle hasteprocedure – forordning (EU) nr. 604/2013 – kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse – artikel 3, stk. 3 – medlemsstaternes mulighed for at sende en ansøger til et sikkert tredjeland – artikel 18 – den ansvarlige medlemsstats forpligtelser til at behandle ansøgningen, såfremt ansøgeren tages tilbage – direktiv 2013/32/EU – fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – behandling af en ansøgning om international beskyttelse«

En pakistansk statsborger fra Serbien var indrejst på det ungarske område og havde indgivet en ansøgning om international beskyttelse i denne medlemsstat. Da den pågældende havde forladt det opholdssted, som han var blevet anvist af de ungarske myndigheder, var behandlingen af hans ansøgning imidlertid blevet afbrudt med den begrundelse, at den implicit var blevet trukket tilbage. Han var derefter blevet tilbageholdt i Den Tjekkiske Republik og blev på de tjekkiske myndigheders anmodning tilbagetaget af Ungarn ifølge proceduren efter forordning nr. 604/2013¹⁸ (herefter »Dublin III-forordningen«). Den pågældende havde derefter indgivet endnu en ansøgning om international beskyttelse i Ungarn og var blevet frihedsberøvet under behandlingen af denne ansøgning. Ansøgningen var blevet afvist fra realitetsbehandling med den begrundelse, at Serbien i det foreliggende tilfælde skulle kvalificeres som sikkert tredjeland. Derefter blev der truffet bestemmelse om at fastsætte tilbagesendelses- og udvisningsforanstaltninger over for denne statsborger.

I denne sammenhæng besluttede Debreceni közigazgatási és munkaügyi bíróság (forvaltnings- og arbejdsretten i Debrecen, Ungarn), for hvilken der var anlagt et søgsmål til prøvelse af afvisningen af den anden ansøgning om international beskyttelse, at forelægge Domstolen spørgsmål om de betingelser, hvorunder en medlemsstat har mulighed for at sende en asylansøger til et sikkert tredjeland i overensstemmelse med Dublin III-forordningens artikel 3, stk. 3, uden at behandle realiteten med hensyn til den pågældendes ansøgning.

Den nævnte ret anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, idet den fremhævede, at den pågældende frem til den 1. januar 2016 var genstand for en frihedsberøvende foranstaltning. Desuden anførte den forelæggende ret som svar på et spørgsmål stillet af Domstolen, at denne foranstaltning var blevet forlænget frem til datoen for den endelige afgørelse vedrørende den pågældendes ansøgning om international beskyttelse eller frem til den 1. marts 2016, såfremt der på denne dato endnu ikke var blevet truffet en sådan afgørelse. Ifølge den

¹⁸ Forordning (EU) nr. 604/2013.

forelæggende ret ville den frihedsberøvende foranstaltning imidlertid efter den 1. marts 2016 kunne forlænges endnu en gang med 60 dage, idet den samlede periode med frihedsberøvelse dog ikke måtte overstige seks måneder.

Domstolen gjorde opmærksom på sin praksis, hvorefter der skal tages hensyn til den omstændighed, at den pågældende person er frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen på tvisten i hovedsagen. I øvrigt fremhævede den, at situationen for den pågældende person skal bedømmes ud fra den situation, der forelå på tidspunktet for behandlingen af anmodningen om, at den præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure. Domstolen anvendte denne praksis på den foreliggende sag og fastslog, at kriterierne i dette tilfælde var opfyldt. Den pågældendes fortsatte frihedsberøvelse afhang således af løsningen af hovedsagen, som vedrørte spørgsmålet om, hvorvidt det var lovligt at afvise hans ansøgning om international beskyttelse. Domstolen tog følgelig anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure til følge.

Dom af 1. juni 2016, Bob-Dogi (C-241/15, [EU:C:2016:385](#))

»Præjudiciel forelæggelse – politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse 2002/584/RIA – den europæiske arrestordre – artikel 8, stk. 1, litra c) – forpligtelse til at medtage oplysninger vedrørende eksistensen af en »arrestordre« i den europæiske arrestordre – manglende forudgående national arrestordre, der er forskellig fra en europæisk arrestordre – konsekvens«

En ungarsk ret havde udstedt en europæisk arrestordre mod en rumænsk statsborger med henblik på at indlede en straffesag. Den pågældende blev herefter pågrebet i Rumænien og blev fremstillet for Curtea de Apel Cluj (appeldomstolen i Cluj, Rumænien), som skulle træffe afgørelse om hans eventuelle varetægtsfængsling og hans overgivelse til de ungarske judicielle myndigheder. I denne forbindelse havde den beordret, at han straks skulle løslades, idet han dog skulle undergives en foranstaltning i form af et retsligt tilsyn.

Da den pågældende ret var i tvivl om fortolkningen af artikel 8, stk. 1, litra c), i rammeafgørelse 2002/584¹⁹, nærmere bestemt om konsekvenserne af en manglende forudgående national arrestordre, der er forskellig fra en europæisk arrestordre, besluttede den at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse.

Den anmodede desuden om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, idet den fremhævede, at den pågældende ganske vist ikke i øjeblikket var tilbageholdt, men var undergivet en foranstaltning i form af et retsligt tilsyn, der begrænsede den individuelle frihed. Under disse omstændigheder besluttede Domstolen ikke at efterkomme denne

¹⁹ Rammeafgørelse 2002/584/RIA – Erklæringer fra visse medlemsstater i forbindelse med rammeafgørelsens vedtagelse (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved rammeafgørelse 2009/299/RIA.

anmodning. Domstolens præsident besluttede imidlertid at give sagen en prioriteret behandling i henhold til procesreglementets artikel 53, stk. 3.

Dom af 25. juli 2018 (Store Afdeling), Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet) (C-216/18 PPU, [EU:C:2018:586](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel forelæggelse efter hasteproceduren – politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – artikel 1, stk. 3 – procedurer for overgivelse mellem medlemsstaterne – betingelser for fuldbyrdelse – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 47 – adgang til en uafhængig og upartisk domstol«

Efter at der af polske retter var blevet udstedt adskillige europæiske arrestordrer, var den person, som var berørt af arrestordrerne, blevet anholdt i Irland og varetægtsfængslet i afventning af, at der blev truffet en afgørelse vedrørende overgivelsen af ham til disse judicielle myndigheder. Han var i denne forbindelse blevet stillet for High Court (ret i første instans, Irland) og havde meddelt denne ret, at han modsatte sig overgivelsen med den begrundelse, at den ville udsætte ham for en reel risiko for manglende adgang til domstolsprøvelse, henset til nylige lovreformer af det polske domstolssystem.

I denne sammenhæng var High Court (ret i første instans) i tvivl om konsekvenserne af disse lovreformer, som foranledigede Kommissionen til den 20. december 2017 at vedtage et begrundet forslag, hvori den opfordrede Rådet til – på grundlag af artikel 7, stk. 1, TEU – at fastslå, at der var en klar fare for, at Republikken Polen groft tilsidesatte retsstatsprincippet²⁰. Den forelagde derfor Domstolen en række spørgsmål om, hvilken holdning en fuldbyrdende myndighed i henhold til artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 skal anlægge i tilfælde, hvor der er en reel fare for, at adgangen til en uafhængig domstol tilsidesættes som følge af generelle eller systemiske mangler ved den dømmende magts uafhængighed i den udstedende medlemsstat.

Den pågældende ret anmodede ligeledes om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure, hvilket Domstolen tog til følge. Hvad angår kriteriet om den hastende karakter gjorde Domstolen opmærksom på sin faste praksis på området og anvendte den derefter på den pågældende sag. I denne henseende fremhævede den, at den pågældende var frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhang af løsningen af tvisten i hovedsagen, idet frihedsberøvelsesforanstaltningen var blevet anordnet i forbindelse med fuldbyrdelsen af europæiske arrestordrer.

²⁰ Kommissionens begrundede forslag af 20.12.2017 i henhold til artikel 7, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union vedrørende retsstatsprincippet i Polen (COM(2017) 835 final).

Dom af 12. februar 2019, TC (C-492/18 PPU, [EU:C:2019:108](#))

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse 2002/584/RIA – europæisk arrestordre – artikel 12 – varetægtsfængsling af en person – artikel 17 – frister for vedtagelse af afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre – national lovgivning, hvorefter varetægtsforanstaltningen suspenderes ex officio 90 dage efter anholdelsen – overensstemmende fortolkning – udsættelse af fristen – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 6 – ret til frihed og sikkerhed – forskellige fortolkninger af national lovgivning – klarhed og forudsigelighed«

En britisk statsborger var på grundlag af en europæisk arrestordre blevet anholdt i Nederlandene og varetægtsfængslet. På denne dato begyndte fristen på 60 dage – i henhold til artikel 17, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 – for at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre at løbe. Kort før denne frist udløb, havde rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene) besluttet at forlænge denne med 30 dage i overensstemmelse med denne rammeafgørelses artikel 17, stk. 4, og besluttet, at den pågældendes frihedsberøvelse skulle opretholdes. Derefter havde den nævnte ret imidlertid udsat sagen på ubestemt tid i afventning af Domstolens svar på anmodningen om præjudiciel afgørelse i RO-sagen (sag C-327/18 PPU) ²¹. Samtidig havde den britiske statsborger, da der var forløbet 90 dage fra hans anholdelse, anmodet om suspension af varetægtsfængslingen.

I denne forbindelse var rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam) i tvivl med hensyn til opretholdelsen af den pågældendes varetægtsfængsling, henset til rammeafgørelse 2002/584 og artikel 6 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), som foreskriver retten til frihed og personlig sikkerhed. I henhold til den relevante nationale lovgivning ²² skal en sådan person således løslades, når der er forløbet 90 dage siden anholdelsen. Denne lovgivning er imidlertid blevet fortolket således, at den giver mulighed for at opretholde varetægtsfængslingen, såfremt den fuldbyrdende judicielle myndighed enten beslutter at forelægge en anmodning om præjudiciel afgørelse for Domstolen eller at afvente besvarelsen af en sådan anmodning indgivet af en anden fuldbyrdende judiciel myndighed. I begge tilfælde må fristen på 90 dage således anses for at være udsat.

Rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam) anmodede om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure, idet den fremhævede, at den pågældende var varetægtsfængslet i Nederlandene alene på grundlag af den europæiske arrestordre, og at retten først kunne træffe afgørelse om anmodningen om suspension af varetægtsfængslingen, når Domstolen havde truffet afgørelse om denne forelæggelse. Domstolen gjorde opmærksom på sin faste praksis, hvorefter der skal tages hensyn til den omstændighed, at den berørte person er frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i

²¹ Denne sag gav anledning til dom af 19.9.2018, RO (C-327/18 PPU, [EU:C:2018:733](#)).

²² Overleveringswet (lov om overgivelse) (Stb. 2004, nr. 195).

hovedsagen, idet hans situation skal bedømmes ud fra den situation, der forelå på tidspunktet for behandlingen af anmodningen om, at den præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure. I det foreliggende tilfælde fandt Domstolen, at kriterierne var opfyldt, og besluttede således at anvende den præjudicielle hasteprocedure.

Imidlertid oplyste rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam) efterfølgende Domstolen om, at den dagen før beslutningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure havde besluttet at suspendere varetægtsfængslingen med vilkår, indtil der var truffet afgørelse om den pågældendes overgivelse til Det Forenede Kongerige. Ifølge rettens beregninger var fristen på 90 dage således udløbet selv under hensyntagen til den periode, hvori denne frist havde været udsat. Under disse omstændigheder fastslog Domstolen, at den hastende karakter ikke længere bestod, og at der følgelig ikke længere var grund til at behandle sagen efter den præjudicielle hasteprocedure.

Dom af 24. september 2020, Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Specialitetsprincippet) (C-195/20 PPU, [EU:C:2020:749](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – retligt samarbejde i straffesager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – virkninger af overgivelsen – artikel 27 – eventuel retsforfølgning for andre lovovertrædelser – specialitetsreglen«

Den pågældende person blev retsforfulgt i Tyskland i tre særskilte straffesager. Først blev han i 2011 af Amtsgericht Niebüll (byretten i Niebüll, Tyskland) idømt en samlet fængselsstraf på et år og ni måneder for narkotikahandel, men fuldbyrdelsen af denne straf blev gjort betinget. Dernæst blev der i 2016 indledt en straffesag mod den pågældende i Tyskland for seksuelt misbrug af en mindreårig begået i Portugal, og da den pågældende befandt sig i Portugal, udstedte Staatsanwaltschaft Hannover (anklagemyndigheden i Hannover, Tyskland) en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning for dette forhold. På grundlag af denne første europæiske arrestordre overgav de portugisiske myndigheder den pågældende til Tyskland, hvor han afsonede straffen idømt for seksuelt misbrug af en mindreårig. Efter løsladelsen blev han undergivet tilsyn, men fik ikke forbud mod at forlade tysk område. Senere udrejste han først til Nederlandene og begav sig derefter til Italien.

På grundlag af en anden europæisk arrestordre udstedt af de tyske myndigheder i 2018 blev han på ny overgivet til disse af de italienske myndigheder med henblik på afsoning af den straf, som han tidligere var blevet idømt for handel med narkotika. Efterfølgende accepterede de italienske myndigheder ligeledes at give afkald på specialitetsreglen i artikel 27, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584, idet de godkendte, at den pågældende kunne strafforfølges i Tyskland for sigtelser for voldtægt af særlig farlig karakter og afpresning, der var blevet begået i Portugal inden hans første overgivelse. Som følge af

disse forhold samt den dom, som han havde appelleret for den forelæggende ret, var den pågældende blevet frihedsberøvet.

Den forelæggende ret ønskede nærmere bestemt oplyst, hvilke retsfølger der er knyttet dels til den omstændighed, at en person, som er blevet overgivet til den udstedende medlemsstat i henhold til en første europæisk arrestordre, frivilligt udrejser af denne stats område, dels til den omstændighed, at den pågældende tvangsmæssigt er vendt tilbage i henhold til en anden europæisk arrestordre.

I denne sammenhæng anmodede den forelæggende ret om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, hvilket Domstolen imødekom. Domstolen bemærkede for det første, at selv om det var ubestridt, at den pågældende på tidspunktet for behandlingen af anmodningen om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet hasteproceduren, var frihedsberøvet på grundlag af en dom afsagt af Amtsgericht Niebüll (byretten i Niebüll) i 2011, forholdt det sig ikke desto mindre således, at den anden arrestordre udstedt af de tyske myndigheder i 2018 også kunne begrunde varetægtsfængslingen af ham. For det andet kunne opretholdelsen af denne arrestordres gyldighed føre til, at lempelser i fuldbyrdelsen af den straf, som han var idømt, blev begrænset, påvirke afgørelsen om betinget prøveløsladelse med hensyn til denne straf og, såfremt en sådan betinget prøveløsladelse blev givet, blive eneste retsgrundlag for opretholdelsen af den pågældendes varetægtsfængsling.

Dom af 13. januar 2021, MM (C-414/20 PPU, [EU:C:2021:4](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel forelæggelse efter hasteproceduren – retligt samarbejde i straffesager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – procedurer for overgivelse mellem medlemsstaterne – artikel 6, stk. 1, og artikel 8, stk. 1, litra c) – europæisk arrestordre udstedt på grundlag af en national retsakt om tiltalerejsning – begrebet »arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft« – manglende national arrestordre – konsekvenser – effektiv domstolsbeskyttelse – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder«

I Bulgarien var 41 personer blevet tiltalt for narkotikahandel, og 16 af disse, herunder den pågældende person, var flygtet. Der blev udsendt en efterlysning af ham, hvorefter der blev rejst tiltale, og de kompetente bulgarske myndigheder udstedte en europæisk arrestordre. På grundlag af denne europæiske arrestordre blev den pågældende anholdt i Spanien og varetægtsfængslet. Sidstnævnte anfægtede gentagne gange lovligheden af afgørelsen om varetægtsfængsling af ham.

På denne baggrund besluttede Spetsializiran nakazatelen sad (særlig anklagemyndighed, Bulgarien), for hvilken der var indgivet en anmodning om fornyet prøvelse af den afgørelse om varetægtsfængsling, som den pågældende var genstand for, at forelægge Domstolen et spørgsmål om gyldigheden af den europæiske arrestordre udstedt mod ham. Desuden blev den pågældendes varetægtsfængsling ændret til husarrest.

Den forelæggende ret anmodede om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure, hvilket Domstolen imødekom. Hvad angår kriteriet om den hastende karakter henviste Domstolen til sin faste praksis på området og bemærkede, at der skal tages hensyn til den omstændighed, at den i hovedsagen omhandlede person på tidspunktet for indgivelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse er frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i hovedsagen. I denne henseende fremhævede den, at opretholdelsen af den pågældendes varetægtsfængsling på tidspunktet for indgivelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse afhang af Domstolens afgørelse, for så vidt som dens svar på den forelæggende rets spørgsmål kunne få umiddelbar konsekvens for behandlingen af afgørelsen om hans varetægtsfængsling. Domstolen præciserede i øvrigt, at ændringen af tvangsforanstaltningen til husarrest ikke berørte denne konklusion, for så vidt som husarresten ligeledes kunne begrænse den pågældendes frihed i betydeligt omfang.

Dom af 30. juni 2022, Valstybės sienos apsaugos tarnyba m.fl. (C-72/22 PPU, [EU:C:2022:505](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – asyl- og indvandringspolitik – direktiv 2011/95/EU – artikel 4 – fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – direktiv 2013/32/EU – artikel 6 og 7 – standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse – artikel 18 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – direktiv 2013/33/EU – artikel 8 – frihedsberøvelse af ansøgeren – grund til frihedsberøvelse – beskyttelse af den nationale sikkerhed eller den offentlige orden – frihedsberøvelse af asylansøger på grund af dennes ulovlige indrejse på Unionens område«

Der var i Litauen blevet erklæret en national nødsituation efterfulgt af en delvis nødsituation på grund af en massetilstrømning af migranter, navnlig fra Belarus. Efterfølgende var en tredjelandsstatsborger, der ulovligt havde krydset grænsen til Litauen fra Belarus, blevet tilbageholdt i Polen, idet han ikke var i besiddelse af rejselegitimation eller visum, og blevet overgivet til de litauiske myndigheder, der frihedsberøvede ham, indtil der var truffet afgørelse om hans retsstilling. Den pågældende indgav en ansøgning om international beskyttelse, der blev gentaget skriftligt, og som blev afvist med den begrundelse, at den var indgivet uden at opfylde betingelserne i den litauiske lovgivning om indgivelse af ansøgninger om international beskyttelse i en nødsituation som følge af massetilstrømning af udlændinge. I henhold til denne lovgivning har en udlænding, der er indrejst ulovligt i Litauen, ikke mulighed for at indgive en ansøgning om international beskyttelse på denne medlemsstats område. I den samme lovgivning er det fastsat, at en udlænding i en sådan nødsituation kan frihedsberøves alene af den grund, at vedkommende er indrejst ulovligt på det litauiske område.

På denne baggrund ønskede Lietuvos vyriausiosios administracinės teismas (Litauens øverste forvaltningsdomstol), for hvilken den pågældende person havde iværksat en

appel til prøvelse af afgørelsen om sin frihedsberøvelse, oplyst, om proceduredirektivet²³ og modtagelsesdirektivet²⁴ er til hinder for en sådan lovgivning.

Den pågældende ret anmodede ligeledes om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure, hvilket Domstolen tog til følge. I denne sammenhæng bemærkede Domstolen, at den pågældende var undergivet en foranstaltning i form af indkvartering i et center under Valstybės sienos apsaugos tarnyba (den nationale grænsevagtstjeneste under Republikken Litauens indenrigsministerium), hvor bevægelsesmuligheden var begrænset, hvilket fratog ham hans bevægelsesfrihed, da han ikke kunne forlade dette center uden tilladelse og ledsagelse. Domstolen bemærkede ligeledes hvad angår forbindelsen mellem den fortsatte frihedsberøvelse og løsningen af tvisten i hovedsagen, at det fremgik af forelæggelsesafgørelsen, at det første forelagte spørgsmål vedrørte muligheden for, at den pågældende kunne indgive en ansøgning om international beskyttelse og dermed kunne kvalificeres som asylansøger. Denne kvalificering som asylansøger var nødvendig, for at der kunne anvendes en foranstaltning, som ikke indebar den begrænsning af bevægelsesfriheden, der kendetegnede begrebet »frihedsberøvelse«.

Dom af 24. juli 2023 (Store Afdeling), Lin (C-107/23 PPU, [EU:C:2023:606](#))

»Præjudiciel forelæggelse – beskyttelse af Unionens finansielle interesser – artikel 325, stk. 1, TEUF – BFI-konventionen – artikel 2, stk. 1 – forpligtelse til at træffe effektive og afskrækkende foranstaltninger for at bekæmpe svig, der skader Unionens finansielle interesser – forpligtelse til at fastsætte strafferetlige sanktioner – merværdiafgift (moms) – direktiv 2006/112/EF – alvorlig momssvig – forældelsesfrist for strafansvar – en forfatningsdomstols dom, hvorved en national bestemmelse, der omhandler grunde til afbrydelse af denne frist, er blevet erklæret ugyldig – systemisk risiko for straffrihed – beskyttelse af de grundlæggende rettigheder – artikel 49, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – det strafferetlige legalitetsprincip – krav om forudsigelighed og nøjagtighed i straffeloven – princippet om anvendelse med tilbagevirkende kraft af en mildere straffebestemmelse (lex mitior) – retssikkerhedsprincippet – national norm til beskyttelse af grundlæggende rettigheder – en medlemsstats retsinstansers forpligtelse til at undlade at anvende denne medlemsstats forfatningsdomstols og/eller øverste domstols domme, såfremt de ikke er i overensstemmelse med EU-retten – dommeres disciplinære ansvar ved manglende efterlevelse af disse domme – princippet om EU-rettens forrang«

I 2010 undlod appellanterne i hovedsagen helt eller delvist i deres regnskaber at registrere handelstransaktionerne og indtægterne fra salg til nationale modtagere af dieselolie, som var blevet erhvervet under udsættelsen af betalingen af punktafgift, hvorved de forvoldte skade på statens budget, navnlig med hensyn til merværdiafgift og punktafgift på dieselolie.

²³ Direktiv 2013/32/EU.

²⁴ Direktiv 2013/33/EU.

I 2018 fandt Curtea Constituțională (forfatningsdomstol, Rumænien), at en national bestemmelse om afbrydelsen af forældelsesfristen for strafansvar var forfatningsstridig, idet den tilsidesatte det strafferetlige legalitetsprincip. I 2022 præciserede den, at rumænsk ret ikke fastsatte nogen grunde til afbrydelse af forældelsesfristen mellem datoen for offentliggørelsen af den sidstnævnte dom og datoen for ikrafttrædelsen af en ny bestemmelse, som erstattede den bestemmelse, der var blevet fundet ugyldig, som var den 30. maj 2022.

Curtea de Apel Braşov (appeldomstolen i Braşov, Rumænien) havde dømt de pågældende for afgiftssvig i 2020, men disse havde anlagt sag til prøvelse af dommen, idet de gjorde gældende, at forældelsesfristen var udløbet, og påberåbte sig *lex mitior-princippet*. De henviste til en dom fra 2022 afsagt af Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie (kassationsdomstol, Rumænien), som tillader ekstraordinære søgsmål baseret på afgørelser fra Curtea Constituțională (forfatningsdomstol). Den forelæggende ret anerkendte, at såfremt en sådan fortolkning skulle lægges til grund, ville forældelsesfristen i det foreliggende tilfælde være udløbet, inden afgørelsen om domfældelse af de berørte personer var blevet endelig, hvilket ville medføre, at straffesagen blev henlagt, og at de pågældende ikke kunne dømmes.

I denne sammenhæng ønskede den forelæggende ret oplyst, om denne fortolkning var forenelig med EU-retten, for så vidt som den ville medføre, at de berørte personer ikke ville ifalde strafansvar for alvorlig svig til skade for Unionens finansielle interesser. Den forelæggende ret fremhævede desuden, at den, såfremt det måtte blive fastslået, at det ikke var muligt at anlægge en fortolkning i overensstemmelse med EU-retten, kunne være forpligtet til at undlade at anvende dommene afsagt af Curtea Constituțională (forfatningsdomstol) og/eller Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie (kassationsdomstol). Den nye disciplinærordning gjorde det imidlertid muligt at pålægge dommere sanktioner, såfremt de i ond tro eller ved grov uagtsomhed havde tilsidesat domme afsagt af disse retsinstanser.

Hvad angår kriteriet om den hastende karakter gjorde Domstolen opmærksom på sin faste praksis, hvorefter dette kriterium er opfyldt, når den i tvisten i hovedsagen berørte person på tidspunktet for indgivelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse er frihedsberøvet, og når den pågældendes fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af denne tvist, og bemærkede, at de pågældende var idømt fængselsstraf (to af dem afsonede på det daværende tidspunkt deres respektive straffe). Ifølge den forelæggende rets svar på anmodningen om at uddybe forelæggelsen var disse to berørte for det første fængslede, og for det andet ville deres frihedsberøvelse blive bragt til ophør, såfremt den måtte beslutte at tage de særlige retsmidler med påstand om ophævelse, som de havde anlagt for den til prøvelse af deres domfældelse, til følge. Desuden afhang afgørelsen med hensyn til de særlige retsmidler med påstand om ophævelse, som de pågældende havde iværksat, af Domstolens svar på de forelagte spørgsmål. Domstolen besluttede derfor af egen drift at undergive den præjudicielle forelæggelse den præjudicielle hasteprocedure.

Kendelse af 27. september 2023, Abboudnam (C-58/23, [EU:C:2023:748](#))

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 99 i Domstolens procesreglement – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – asylpolitik – fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – direktiv 2013/32/EU – artikel 22 og 23 – ret til juridisk bistand og repræsentation – artikel 46, stk. 4 – rimelig klagefrist – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – adgang til effektive retsmidler for en domstol – afslag på en ansøgning om international beskyttelse som åbenbart ugrundet behandlet inden for rammerne af en fremskyndet procedure«

En marokkansk statsborger havde indgivet en ansøgning om international beskyttelse, som Republikken Sloveniens indenrigsministerium havde givet afslag på ved en fremskyndet procedure med den begrundelse, at ansøgningen var åbenbart grundløs.

Den pågældende person havde anlagt sag til prøvelse af den nævnte afgørelse, idet han gjorde gældende, at den utilstrækkelige meddelelse heraf var i strid med hans ret til effektive retsmidler, idet han reelt kun havde haft én dag til at forberede sit søgsmål. Da sidstnævnte desuden kun talte arabisk og ikke havde haft en tolk til rådighed, skulle han kommunikere med sin advokat ved brug af korte beskeder (SMS), der blev oversat elektronisk.

I henhold til den relevante nationale lovgivning er fristen for at anlægge sag til prøvelse af en sådan afgørelse således forkortet fra 15 til 3 dage efter meddelelsen af denne afgørelse.

I denne sammenhæng anmodede Upravno sodišče (forvaltningsdomstol, Slovenien), for hvilken der var anlagt sag til prøvelse af dette afslag, Domstolen om at oplyse, om en national lovgivning, der fastsætter en præklusiv frist på tre dage, inklusive helligdage og øvrige fridage, for anlæggelse af et søgsmål til prøvelse af en afgørelse, hvorved der er givet afslag på en ansøgning om international beskyttelse som åbenbart ugrundet inden for rammerne af en fremskyndet procedure, er forenelig med artikel 46, stk. 4, i direktiv 2013/32, sammenholdt med chartrets artikel 47, første afsnit.

Den forelæggende ret anmodede desuden om, at den præjudicielle forelæggelse blev behandlet efter den præjudicielle hasteprocedure med den begrundelse dels, at den ønskede fortolkning af artikel 46, stk. 4, i direktiv 2013/32 ville have betydning for behandlingen af tilsvarende søgsmål, der var indbragt for den, dels at det retlige spørgsmål, der var rejst i den foreliggende sag, eftersom det vedrørte retten til en effektiv domstolsprøvelse, efter sin art begrundede et hurtigt svar.

Efter at have afslået denne anmodning med den begrundelse, at betingelsen om uopsættelighed ikke var opfyldt i det foreliggende tilfælde, præciserede Domstolen en række aspekter, som ikke påvirker iværksættelsen af den præjudicielle hasteprocedure. Således kan det store antal personer eller retlige situationer, der potentielt berøres af den afgørelse, som den forelæggende ret skal træffe efter at have forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål, ikke i sig selv udgøre en ekstraordinær omstændighed, der kan

begrunde anvendelsen af den præjudicielle hasteprocedure. Hvad angår den påberåbte grund, hvorefter enhver anmodning om præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af en bestemmelse om retten til en effektiv domstolsprøvelse kræver, at Domstolen giver et hurtigt svar, fastslog den, at en sådan begrundelse ikke i sig selv er tilstrækkelig til at begrunde, at en sag undergives hasteproceduren, eftersom den udgør et processuelt instrument til behandling af en ekstraordinær nødsituation. Domstolen bemærkede ligeledes, at for så vidt som den nævnte sagsøger i henhold til national ret ikke kunne udvises, så længe afgørelsen om hans ansøgning om opholdstilladelse ikke var endelig, kunne risikoen for udvisning til et land, hvor han kunne blive udsat for dødsstraf, tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, udelukkes.

Den forelæggende ret anmodede ligeledes om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den fremskyndede præjudicielle procedure af de samme grunde som dem, der var anført til støtte for anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure. Domstolens præsident afslog imidlertid anmodningen om fremskyndet behandling af de samme grunde som dem, der var anført med hensyn til anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure.

2.3. Risiko for krænkelse af de grundlæggende rettigheder

Dom af 16. februar 2017, C.K. m.fl. (C-578/16 PPU, [EU:C:2017:127](#))

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – grænser, asyl og indvandring – Dublinsystemet – forordning (EU) nr. 604/2013 – artikel 4 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – umenneskelig eller nedværdigende behandling – overførsel af en alvorligt syg asylansøger til den medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af den pågældendes ansøgning – ingen væsentlige grunde til at tro, at der er påviste systemfejl i denne medlemsstat – forpligtelser, der er pålagt den overførende medlemsstat«

I denne sag var en syrisk og en egyptisk statsborger indrejst i Den Europæiske Unions område på et visum udstedt af Republikken Kroatien, hvorefter de havde indgivet asylansøgninger i Republikken Slovenien. De slovenske myndigheder havde derfor sendt en forespørgsel til de kroatiske myndigheder med henblik på overtagelse af disse personer, idet Republikken Kroatien i medfør af Dublin III-forordningen var den medlemsstat, der var ansvarlig for behandlingen af deres asylansøgninger. Republikken Kroatien imødekom anmodningen. Da den syriske statsborger var gravid, måtte overførslen imidlertid udsættes til efter barnets fødsel. Derefter modsatte de pågældende sig overførslen, idet de gjorde gældende dels, at den ville have negative følger for den syriske statsborgers sundhedstilstand, som ligeledes kunne påvirke det nyfødte barns velvære, dels at de havde været ofre for udtalelser og vold af racistisk karakter i Kroatien. Afgørelsen om overførsel blev først annulleret i første instans for derefter at blive stadfæstet i en appel for Vrhovno sodišče (øverste domstol, Slovenien). Ustavno sodišče (forfatningsdomstol, Slovenien), for hvilken de pågældende havde

anlagt et søgsmål til prøvelse af denne rets dom, ophævede imidlertid dommen og hjemviste sagen til fornyet prøvelse.

I denne sammenhæng anmodede Vrhovno sodišče (øverste domstol) Domstolen om at præcisere den diskretionære klausul, der er fastsat i Dublin III-forordningens artikel 17, og som undtagelsesvis giver en medlemsstat mulighed for at behandle en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet til denne, selv om behandlingen af ansøgningen ikke påhviler den efter kriterierne i denne forordning.

Den forelæggende ret anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, idet den anførte, at spørgsmålet om den syriske statsborgers status burde afgøres så hurtigt som muligt, henset til hendes sundhedstilstand. I denne henseende fandt Domstolen, at det ikke kunne udelukkes, at der var en mulighed for, at sagsøgerne ville blive overført til Kroatien inden afslutningen af en almindelig præjudiciel procedure. Den forelæggende ret havde nemlig som følge af en anmodning om uddybende oplysninger ²⁵ anført, at selv om retten i første instans havde udsat gennemførelsen af afgørelsen om overførsel vedrørende de pågældende, var der på det pågældende trin i den nationale procedure ingen retslig foranstaltning, som kunne udsætte gennemførelsen af denne afgørelse. Domstolen imødekom således anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure.

Dom af 7. marts 2017 (Store Afdeling), X og X (C-638/16 PPU, [EU:C:2017:173](#))

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EF) nr. 810/2009 – artikel 25, stk. 1, litra a) – visum med begrænset territorial gyldighed – udstedelse af et visum af humanitære hensyn eller på grund af internationale forpligtelser – begrebet »internationale forpligtelser« – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder – Genèvekonventionen – udstedelse af et visum i tilfælde, hvor der er påvist en risiko for tilsidesættelse af artikel 4 og/eller artikel 18 i chartret om grundlæggende rettigheder – ingen forpligtelse«

To syriske statsborgere og deres tre børn, med bopæl i Syrien, havde ved den belgiske ambassade i Libanon indgivet ansøgninger om visa af humanitære grunde på grundlag af artikel 25, stk. 1, litra a), i forordning nr. 810/2009 ²⁶ (»visumkodeksen«), hvorefter de var rejst tilbage til Syrien. De ansøgte om visa med begrænset territorial gyldighed for at gøre det muligt for familien at rejse ud af Syrien og senere indgive en ansøgning om asyl i Belgien. Sagsøgerne fremhævede, at den ene af dem havde været bortført af en terrorgruppe og var blevet tortureret, inden den pågældende blev frigivet mod løsepenge. De fremhævede generelt den forværrede sikkerhedsmæssige situation i Syrien samt den omstændighed, at de risikerede at blive forfulgt på grund af deres tilhørsforhold til det kristne ortodokse trossamfund. De havde fået afslag på deres

²⁵ Anmodning fremsat på grundlag af artikel 101, stk. 1, i Domstolens procesreglement.

²⁶ Forordning (EF) nr. 810/2009.

ansøgninger bl.a. med den begrundelse, at de havde til hensigt at opholde sig længere end 90 dage i Belgien, og at de belgiske diplomatiske repræsentationer ikke udgør en del af de myndigheder, som en udlænding kan indgive en asylansøgning til.

Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien), for hvilken der var anlagt et søgsmål til prøvelse af dette afslag, var i tvivl om omfanget af den skønsmargen, som i denne sammenhæng er overladt medlemsstaterne, bl.a. henset til de forpligtelser, som følger af chartret, navnlig af artikel 4 (forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf) og artikel 18 (asylret). Den forelagde således en række præjudicielle spørgsmål for Domstolen.

Conseil du contentieux des étrangers (domstol i udlændingeretlige sager) anmodede desuden om, at sagen blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure. I denne forbindelse henviste den til den dramatiske situation med væbnet konflikt i Syrien, sagsøgerne i hovedsagens børns unge alder, sagsøgerne i hovedsagens særligt sårbare profil forbundet med deres tilhørsforhold til det ortodokse kristne trossamfund og til, at der under alle omstændigheder var blevet indbragt en særlig hasteprocedure for den med påstand om udsættelse. I denne henseende præciserede den, at den pågældende anmodning om præjudiciel afgørelse havde bevirket, at proceduren i hovedsagen var blevet udsat.

Domstolen tog anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure til følge. Den fremhævede i denne forbindelse, at det var ubestridt, at sagsøgerne i det mindste på det tidspunkt, hvor anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure blev behandlet, var udsat for en reel risiko for at blive undergivet umenneskelig eller nedværdigende behandling. Ifølge Domstolen skal denne omstændighed anses for et forhold af hastende karakter, som begrundet anvendelsen af den præjudicielle hasteprocedure.

Kendelse af 27. september 2018, FR (C-422/18 PPU, [EU:C:2018:784](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – artikel 99 i Domstolens procesreglement – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse – direktiv 2013/32/EU – artikel 46 – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 18, artikel 19, stk. 2, og artikel 47 – adgang til effektive retsmidler – afgørelse om afslag på en ansøgning om international beskyttelse – national lovgivning, der fastsætter mulighed for retslig prøvelse i anden instans – automatisk opsættende virkning, der er begrænset til sagen i første instans«

En nigeriansk statsborger havde indgivet en asylansøgning i Italien. Til støtte for sin ansøgning gjorde han gældende, at han havde været tvunget til at forlade sit oprindelsesland, fordi de nationale myndigheder havde opdaget, at han havde et homoseksuelt forhold, og at han derfor risikerede at blive anholdt og varetægtsfængslet. Efter at den kompetente myndighed havde givet afslag på hans asylansøgning, og afslaget var blevet stadfæstet af Tribunale di Milano (retten i Milano, Italien), iværksatte

den nigerianske statsborger for det første en kassationsappel og indgav for det andet en anmodning om foreløbige forholdsregler til Tribunale di Milano (retten i Milano) med henblik på udsættelse af fuldbyrdelsen af denne rets afgørelse. I henhold til den nationale lovgivning²⁷ skal den nævnte ret imidlertid, når den træffer afgørelse vedrørende en sådan anmodning om udsættelse, bedømme, hvorvidt de anbringender, der er påberåbt i appellen af dens afgørelse, er begrundede, og ikke, hvorvidt der er en risiko for, at den pågældende lider en alvorlig og uoprettelig skade som følge af fuldbyrdelsen af denne afgørelse.

Tribunale di Milano (retten i Milano) spurgte Domstolen, hvorvidt denne nationale lovgivning var i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 2013/32²⁸, sammenholdt med chartrets artikel 47, der sikrer adgang til effektive retsmidler.

Den anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure. I denne henseende anførte den, at sagsøgeren straks skulle forlade italiensk område, og at han når som helst kunne blive udsendt til Nigeria, hvor der ville være en alvorlig risiko for, at han ville blive udsat for dødsstraf, tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Endvidere fremhævede den forelæggende ret, at Domstolens svar på det præjudicielle spørgsmål kunne have en afgørende indflydelse på spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren kunne forblive på italiensk område, indtil der var truffet afgørelse i hans kassationsappel. I denne forbindelse bemærkede Domstolen, at det ikke kunne udelukkes, at sagsøgeren ville blive udsendt til Nigeria inden afslutningen af en almindelig præjudiciel procedure, og besluttede derfor at tage anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure til følge.

Dom af 17. oktober 2018, UD (C-393/18 PPU, [EU:C:2018:835](#))

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – samarbejde om civilretlige spørgsmål – forordning (EF) nr. 2201/2003 – artikel 8, stk. 1 – kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende forældreansvar – begrebet »barnets sædvanlige opholdssted« – krav om en fysisk tilstedeværelse – tilbageholdelse af moderen og barnet i et tredjeland mod moderens vilje – tilsidesættelse af moderens og barnets grundlæggende rettigheder«

Efter at være blevet gift med en britisk statsborger havde en bangladeshisk statsborger fået udstedt et visum, som gjorde det muligt for hende at etablere sig i Det Forenede Kongerige. Parret var efterfølgende rejst til Bangladesh, mens den bangladeshiske statsborger var gravid. Deres datter blev født her og havde aldrig haft ophold i Det Forenede Kongerige, hvortil faderen var rejst alene tilbage. Ifølge moderens

²⁷ Decreto legislativo n. 25 – Attuazione della direttiva 2005/85/CE recante norme minime per le procedure applicate negli Stati membri ai fini del riconoscimento e della revoca dello status di rifugiato (lovdekret nr. 25 om gennemførelse af direktiv 2005/85/EF om minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne) af 25.1.2008 (GURI nr. 40 af 16.2.2008), som ændret ved decreto-legge n. 13 – Disposizioni urgenti per l'accelerazione dei procedimenti in materia di protezione internazionale, nonché per il contrasto dell'immigrazione illegale (lovdekret nr. 13 om vedtagelsen af hasteforanstaltninger til fremskyndelse af procedurer inden for international beskyttelse samt bekæmpelse af ulovlig indvandring) af 17.2.2017 (GURI nr. 40 af 17.2.2017), ophøjet til lov, med ændringer, ved lov nr. 46 af 13.4.2017.

²⁸ Direktiv 2013/32/EU.

anbringender, som blev bestridt af faderen, havde han narret hende til at føde i et tredjeland og tvunget hende til fortsat at opholde sig dér sammen med barnet, uden adgang til gas, elektricitet eller rent vand og uden nogen indkomst i et samfund, der stigmatiserede hende. Moderen anlagde således sag ved High Court of Justice (England & Wales), Family Division (ret i første instans (England og Wales), afdelingen for familieretlige sager mv., Det Forenede Kongerige) med påstande om, at det blev fastslået, at barnet kom under denne rets værgemål, og at de skulle vende tilbage til Det Forenede Kongerige.

Den pågældende ret fandt det nødvendigt i første omgang at afgøre spørgsmålet om, hvorvidt den havde kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til barnet, hvilket indebar, at den skulle bedømme, om barnet kunne anses for at have sit sædvanlige opholdssted – som omhandlet i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 2201/2003 – i Det Forenede Kongerige, selv om det aldrig var rejst til denne medlemsstat. I øvrigt var den pågældende ret i tvivl om, hvorvidt de faktiske omstændigheder i sagen, bl.a. faderens adfærd og indgrebet i moderens eller barnets grundlæggende rettigheder, havde nogen betydning med hensyn til begrebet »sædvanligt opholdssted«.

Den forelæggende ret anmodede ligeledes om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet en hasteprocedure, hvilket Domstolen tog til følge. I denne henseende anførte Domstolen for det første, at barnets velvære i høj grad ville være i fare, såfremt det blev godtgjort, at faderen havde udøvet tvang over for moderen. Enhver forsinkelse med vedtagelsen af retsafgørelser vedrørende barnet ville forlænge den nuværende situation og således på alvorlig eller endog uoprettelig vis risikere at skade barnets udvikling. Derefter bemærkede Domstolen, at en sådan forsinkelse i tilfælde af en eventuel tilbagevenden til Det Forenede Kongerige ligeledes ville risikere at være til skade for barnets integration i sit nye familiemæssige og sociale miljø. Endelig fremhævede Domstolen, at barnets unge alder (et år og to måneder på tidspunktet for forelæggelsesafgørelsen) indebar, at det befandt sig på et udviklingsmæssigt meget følsomt trin.

Dom af 14. maj 2020 (Store Afdeling), Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Délalföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU og C-925/19 PPU, [EU:C:2020:367](#))

»Præjudiciel forelæggelse – asyl- og indvandringspolitik – direktiv 2013/32/EU – ansøgning om international beskyttelse – artikel 33, stk. 2 – afvisningsgrunde – artikel 40 – fornyede ansøgninger – artikel 43 – grænseprocedurer – direktiv 2013/33/EU – artikel 2, litra h), samt artikel 8 og 9 – frihedsberøvelse – lovlighed – direktiv 2008/115/EU – artikel 13 – effektive retsmidler – artikel 15 – frihedsberøvelse – lovlighed – adgang til effektive retsmidler – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – princippet om EU-rettens forrang«

I den foreliggende sag havde afghanske og iranske statsborgere, der var ankommet til Ungarn via Serbien, indgivet asylansøgninger fra transitområdet i Röszke, som er beliggende ved den serbisk-ungarske grænse. Deres ansøgninger blev afvist fra

realitetsbehandling i henhold til ungarsk ret, og der blev vedtaget afgørelser om tilbagesendelse til Serbien. De serbiske myndigheder afslog imidlertid at tage de berørte personer tilbage til serbisk område med den begrundelse, at betingelserne i den aftale om tilbagesendelse, der var indgået med Unionen, ikke var opfyldt. Efter denne afgørelse foretog de ungarske myndigheder ikke en realitetsbehandling af de ovennævnte ansøgninger, men ændrede det bestemmelsesland, som var angivet i de oprindelige afgørelser om tilbagesendelse, ved at erstatte det med de pågældende personers respektive oprindelseslande. Ansøgerne anfægtede disse ændringsafgørelser, men deres indsigelse blev forkastet. Selv om et sådant retsmiddel ikke er fastsat i ungarsk ret, anlagde de sag ved en retsinstans med påstand om, at de pågældende afgørelser skulle annulleres, og at asylmyndigheden skulle pålægges at gennemføre en ny asylprocedure. De anlagde ligeledes passivitetssøgsmål i tilknytning til deres frihedsberøvelse i transitområdet i Röszke og opretholdelsen af deres ophold dér. De var nemlig først blevet pålagt at opholde sig i den sektor i dette transitområde, som er forbeholdt asylansøgere, inden de nogle måneder senere blev pålagt at opholde sig i den sektor i dette område, der er forbeholdt de tredjelandstatsborgere, som har fået afslag på deres asylansøgning, og hvor de stadig befinder sig på nuværende tidspunkt.

Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (forvaltnings- og arbejdsretten i Szeged, Ungarn), for hvilken der var anlagt sag til prøvelse af dette afslag, anmodede derfor Domstolen om en fortolkning af direktiv 2013/32/EU²⁹ og direktiv 2013/33/EU³⁰, navnlig med hensyn til konsekvenserne af, at et tredjeland nægter at tilbagetage migranter, hvis ansøgning om international beskyttelse er blevet afvist, hvorledes indkvarteringen af migranter i transitområdet skal kvalificeres i relation til EU-rettens bestemmelser om frihedsberøvelse, og migranternes ret til en effektiv retsbeskyttelse, bl.a. gennem den nationale domstols anordning af foreløbige forholdsregler.

Den forelæggende ret anmodede ligeledes om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure med den begrundelse, at sagsøgerne i hovedsagen var frihedsberøvede. Den henviste ligeledes til den omstændighed, at forholdene under frihedsberøvelsen var vanskelige, bl.a. fordi nogle af dem havde en høj alder og helbredsmæssige problemer, og på grund af en forringelse af den mentale sundhed for et mindreårigt barn, der sammen med sin fader opholdt sig i den sektor af transitområdet i Röszke, som er forbeholdt de tredjelandstatsborgere, der har fået afslag på deres asylansøgning. Den forelæggende ret anførte endvidere, at Domstolens besvarelse af de forelagte spørgsmål ville have direkte og afgørende indvirkning på udfaldet af hovedsagerne, navnlig for så vidt angik opretholdelsen af den frihedsberøvelse, som sagsøgerne i hovedsagerne var genstand for.

Domstolen efterkom anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, idet den bl.a. tog hensyn til risikoen for indgreb i de grundlæggende rettigheder på asylområdet (chartrets artikel 18 og 19) og til den mentale sundhed hvad angik en af de

²⁹ Direktiv 2013/32/EU.

³⁰ Direktiv 2013/33/EU.

berørte statsborgere, som var et mindreårigt barn. Domstolen bemærkede, at sagsøgerne i hovedsagen var genstand for afgørelser, hvorved de var blevet pålagt at rejse tilbage til deres oprindelseslande, og som følge heraf ville blive sendt tilbage dertil med kort varsel, skønt spørgsmålet om grundlaget for de nævnte sagsøgers asylansøgninger ifølge den forelæggende ret aldrig var blevet behandlet af en retsinstans. Det kunne derfor ikke udelukkes, at sagsøgerne i hovedsagerne under henvisning til disse afgørelser, som var blevet bekræftet i afgørelser, hvis annullation der var nedlagt påstand om for den forelæggende ret, ville blive udsendt til deres oprindelseslande inden udfaldet af en præjudiciel procedure, som ikke var undergivet den præjudicielle hasteprocedure, og at denne udsendelse kunne udsætte dem for en behandling, der var i strid med chartrets artikel 18 og artikel 19, stk. 2. Henset til den omstændighed, at en af sagsøgerne i hovedsagen i denne sag var et mindreårigt barn, hvis mentale og psykiske sundhed blev forringet som følge af hans ophold i transitområdet i Rösztke, ville en forsinkelse med vedtagelsen af en retsafgørelse i øvrigt forlænge den aktuelle situation og således på alvorlig eller endog uoprettelig vis risikere at skade barnets udvikling.

Dom af 20. januar 2022, Landeshauptmann von Wien (Fortabelse af status som fastboende udlænding) (C-432/20, [EU:C:2022:39](#))

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – indvandringspolitik – direktiv 2003/109/EF – artikel 9, stk. 1, litra c) – fortabelse af tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding – fravær fra Den Europæiske Unions område i en periode på 12 på hinanden følgende måneder – afbrydelse af denne fraværperiode – ulovlige og kortvarige ophold på EU's område«

Hovedsagen vedrørte en tvist mellem en kasakhisk statsborger og Landeshauptmann von Wien (regeringschef i delstaten Wien, Østrig) vedrørende sidstnævntes afslag på at forlænge førstnævntes opholdstilladelse som fastboende udlænding.

Den forelæggende ret, Verwaltungsgericht Wien (den regionale forvaltningsdomstol i Wien, Østrig), fastslog, at selv om sagsøgeren i hovedsagen i perioden fra 2013 til 2018 ikke havde forladt Unionens område i 12 på hinanden følgende måneder, havde han kun opholdt sig på området i nogle få dage om året. Denne lave tilstedeværelse havde således begrundet afslaget på at forlænge hans opholdstilladelse. I denne forbindelse havde sagsøgeren fremlagt en juridisk vurdering foretaget af Europa-Kommissionens ekspertgruppe vedrørende lovlig migration, hvoraf det fremgik, at kun fysisk fravær fra dette område i en periode på 12 på hinanden følgende måneder medfører fortabelse af status som fastboende udlænding i henhold til artikel 9, stk. 1, litra c), i direktiv 2003/109³¹, uanset om den pågældende sagsøger materielt var etableret eller havde sit sædvanlige opholdssted på Unionens område. Den forelæggende ret anså denne vurdering for at støtte de af sagsøgeren i hovedsagen fremsatte argumenter, hvorefter

³¹ Direktiv 2003/109/EF.

selv kortvarige ophold som i det foreliggende tilfælde ville være tilstrækkelige til, at han bevarede sin status som fastboende udlænding som omhandlet i direktiv 2003/109.

I denne sammenhæng anmodede Verwaltungsgericht Wien (den regionale forvaltningsdomstol i Wien) Domstolen om at oplyse, hvilke betingelser artikel 9, stk. 1, litra c), i direktiv 2003/109 stiller for de nationale myndigheders inddragelse af en persons status som fastboende tredjelandsstatsborger.

Den forelæggende ret anmodede desuden om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure, idet den bl.a. anførte, at sagsøgeren i hovedsagen samt dennes hustru og deres fire mindreårige børn senest havde været etableret i Det Forenede Kongerige på grundlag af opholdstilladelser med en flerårig gyldighedsperiode udstedt af denne stat. Sagsøgeren i hovedsagen ønskede imidlertid at genetablere sig i Østrig, og at hans familiemedlemmer sluttede sig til ham på grundlag af familiesammenføring, og en sådan fremgangsmåde forudsatte ifølge den gældende nationale lovgivning, at det først blev fastslået, at sagsøgeren i hovedsagen fortsat havde ret til status som fastboende udlænding. Domstolen efterkom ikke anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, idet den bemærkede, at den forelæggende ret ikke i tilstrækkelig grad havde redegjort for de omstændigheder, der ville gøre det muligt at fastslå, at det var uopsætteligt at træffe afgørelse i sagen. Navnlig havde den forelæggende ret således ikke henvist til en risiko for, at sagsøgeren i hovedsagen og hans familiemedlemmer ville blive udsat for udsendelsesforanstaltninger i Det Forenede Kongerige eller i Østrig, eller til en situation, hvor iagttagelsen af deres grundlæggende rettigheder, såsom retten til et familieliv, ville blive truet.

II. Den fremskyndede procedure

1. Grunde, der berettiger anvendelsen af den fremskyndede procedure

1.1. Arten og sensitiviteten af det område, som den præjudicielle forelæggelses fortolkningsspørgsmål vedrører

*Kendelse af 22. februar 2008, Kozłowski (C-66/08, [EU:C:2008:116](#))*³²

»Fremskyndet procedure«

Hovedsagen vedrørte en polsk statsborger, som i flere år – ikke uden afbrydelser og sandsynligvis ulovligt – havde opholdt sig i Tyskland, hvor han på det pågældende tidspunkt afsonede en fængselsdom. Den pågældende statsborger var genstand for en

³² Jf. også dom af 17.7.2008 (Store Afdeling), Kozłowski (C-66/08, [EU:C:2008:437](#)).

europæisk arrestordre udstedt af en polsk ret med henblik på fuldbyrdelse af en fængselsstraf, som han tidligere var blevet idømt. I denne sammenhæng var Oberlandesgericht Stuttgart (den regionale appeldomstol i Stuttgart, Tyskland), som skulle træffe afgørelse vedrørende den pågældendes overgivelse til de polske judicielle myndigheder, i tvivl om fortolkningen af betingelsen i artikel 4, nr. 6), i rammeafgørelse 2002/584 om at være statsborger eller bosat. Denne bestemmelse fastsætter en fakultativ grund til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, når den eftersøgte »opholder sig i, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat«, og fastsætter, at denne stat forpligter sig til selv at fuldbyrde den udenlandske straf.

I øvrigt anmodede Oberlandesgericht Stuttgart (den regionale appeldomstol i Stuttgart) om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet hasteproceduren, med den begrundelse, at frihedsberøvelsen af den pågældende på tysk område snart ville ophøre, og at den pågældende i øvrigt kunne blive løsladt tidligere.

Efter at have anført, at anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure, som ikke kunne finde anvendelse i den pågældende sag, skulle anses for en anmodning om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure³³, bemærkede Domstolens præsident, at denne sag rejste fortolkningsproblemer vedrørende et følsomt område for den europæiske lovgivers virksomhed, som berørte centrale aspekter af den europæiske arrestordres funktion, som Domstolen skulle tage stilling til for første gang. Den ønskede fortolkning kunne således have generelle følger for både de myndigheder, som skal samarbejde inden for rammerne af den europæiske arrestordre, og for de eftersøgtes rettigheder, idet de befinder sig i en usikker situation. Domstolens præsident fandt ligeledes, at et hurtigt svar ville give den fuldbyrdende judicielle myndighed mulighed for under de bedst mulige vilkår at træffe afgørelse om den anmodning om overgivelse, som den havde modtaget, hvorved den også ville få mulighed for så hurtigt som muligt at opfylde de forpligtelser, der påhviler den i henhold til rammeafgørelse 2002/584. Domstolens præsident undergav således sagen den fremskyndede præjudicielle procedure.

1.2. Den særlige betydning af den retsusikkerhed, der er genstand for den præjudicielle forelæggelse

*Kendelse af 4. oktober 2012, Pringle (C-370/12, [EU:C:2012:620](#))*³⁴

»Fremskyndet procedure«

³³ Jf. ovenfor, i dette faktablads del I med overskriften »Den præjudicielle hasteprocedure«, afsnit »1. Anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure«.

³⁴ Jf. også dom af 27.11.2012, Pringle (C-370/12, [EU:C:2012:756](#)).

Denne sag vedrører oprettelsen af den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) efter den finansielle krise, der ramte euroområdet i 2010. Denne internationale finansielle institution har til formål at skaffe finansiering og yde stabilitetsstøtte til de medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige finansieringsproblemer. I den pågældende sag havde et irsk parlamentsmedlem anlagt sag mod Irland. Det pågældende parlamentsmedlem gjorde gældende, at afgørelse 2011/199³⁵ var ugyldig, og at Irland ved at ratificere, godkende eller acceptere traktaten om den europæiske stabilitetsmekanisme, der blev indgået den 2. februar 2012³⁶, påtog sig forpligtelser, der er i strid med de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union.

I denne sammenhæng forelagde Supreme Court (øverste domstol, Irland) spørgsmålet for Domstolen og anmodede om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure, idet den gjorde opmærksom på, at Irlands rettidige ratificering af ESM-traktaten var af afgørende betydning for andre medlemmer af den europæiske stabilitetsmekanisme, navnlig de medlemmer, der havde behov for finansiell støtte. Selv om Irland – og de øvrige medlemsstater, der havde undertegnet ESM-traktaten – i mellemtiden havde ratificeret denne, anførte Domstolens præsident, at de præjudicielle spørgsmål, der var forelagt i sagen, var udtryk for usikkerhed med hensyn til denne traktats gyldighed. Domstolens præsident fremhævede den finansielle krises særlige omstændigheder, som prægede traktatens indgåelse, og fastslog, at det var nødvendigt at anvende den fremskyndede præjudicielle procedure for hurtigst muligt at fjerne denne usikkerhed, som kunne skade ESM-traktatens formål, dvs. opretholdelsen af den finansielle stabilitet i euroområdet).

Kendelser af 15. februar 2017, Mengesteab (C-670/16, [EU:C:2017:120](#))³⁷ og Jafari (C-646/16, ikke trykt i Sml., [EU:C:2017:138](#))³⁸

»Fremskyndet procedure«

I Mengesteab-sagen (sag C-670/16) havde en eritreisk statsborger indgivet en asylansøgning til de tyske myndigheder, som havde udstedt et bevis for hans registrering, idet det præciseres, at der i tysk ret³⁹ i denne forbindelse sondres mellem det skridt, som består i at anmode om asyl, som medfører udstedelsen af et sådant bevis, og indgivelsen af en officiel asylansøgning. Da den pågældende endelig, ni måneder senere, havde kunnet indgive en officiel asylansøgning, havde de tyske myndigheder anmodet de italienske myndigheder om at overtage ham, idet Italien var den medlemsstat, der i henhold til Dublin III-forordningen var ansvarlig for

³⁵ Afgørelse 2011/199/EU.

³⁶ Traktaten om den europæiske stabilitetsmekanisme blev indgået i Bruxelles (Belgien) den 2.2.2012 mellem Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Irland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Republikken Cypern, Storhertugdømmet Luxembourg, Malta, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik og Republikken Finland. Den trådte i kraft den 27.9.2012.

³⁷ Jf. også dom af 26.7.2017 (Store Afdeling), Mengesteab (C-670/16, [EU:C:2017:587](#)).

³⁸ Jf. også dom af 26.7.2017 (Store Afdeling), Jafari (C-646/16, [EU:C:2017:586](#)).

³⁹ Asylgesetz (asylloven) i den affattelse, der er offentliggjort den 2.9.2008 (BGBl. 2008 I, s. 1798).

behandlingen af hans ansøgning. Myndighederne afviste følgelig at behandle den pågældendes asylansøgning, og der blev truffet bestemmelse om, at han skulle overføres til Italien. Verwaltungsgericht Minden (forvaltningsdomstolen i Minden, Tyskland), for hvilken der var anlagt et søgsmål til prøvelse af denne afgørelse om overførsel, var dels i tvivl om, hvorvidt en asylansøger kan påberåbe sig, at fristerne for at fremsætte en anmodning om overtagelse er udløbet, dels om, hvordan disse frister skal beregnes. I henhold til Dublin III-forordningens artikel 21, stk. 1, påhviler ansvaret for behandlingen af ansøgningen således den medlemsstat, som ansøgningen er indgivet til, såfremt de anførte frister ikke er overholdt. Verwaltungsgericht Minden (forvaltningsdomstolen i Minden) bemærkede imidlertid, at sådanne forsinkelser var yderst almindelige i Tyskland på grund af den usædvanlige forøgelse af antallet af asylansøgere siden 2015.

I Jafari-sagen (sag C-646/16) havde medlemmerne af en afghansk familie passeret grænsen mellem Serbien og Kroatien. De kroatiske myndigheder havde derefter arrangeret deres transport til den slovenske grænse for at hjælpe dem med at rejse til andre medlemsstater for dér at indgive en ansøgning om international beskyttelse, hvilket familien gjorde i Østrig. For så vidt som Dublin III-forordningen bestemmer, at ansvaret påhviler den medlemsstat, hvis ydre grænse er passeret ulovligt, havde de østrigske myndigheder imidlertid anmodet de kroatiske myndigheder om at overtage de pågældende. Familiens ansøgninger blev derfor afvist, og der blev truffet bestemmelse om deres overførsel til Kroatien. Verwaltungsgerichtshof (forvaltningsdomstol, Østrig), for hvilken der var anlagt et søgsmål til prøvelse af disse afgørelser, ønskede oplyst, hvordan kriterierne i Dublin III-forordningens artikel 12 og 13 vedrørende udstedelse af opholdstilladelser eller visa og vedrørende indrejse eller ophold skulle anvendes.

Begge de forelæggende retter anmodede om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure, hvilke anmodninger Domstolens præsident tog til følge.

I de to sager gjorde Domstolens præsident først opmærksom på, at det store antal personer eller retlige situationer, som muligvis kan berøres af den afgørelse, som en forelæggende ret skal træffe efter en præjudiciel forelæggelse for Domstolen, ikke i sig selv kan være en særlig omstændighed, der kan begrunde anvendelsen af en fremskyndet præjudiciel procedure (kendelser af 15.2.2017, Mengesteab, C-670/16, [EU:C:2017:120](#), præmis 10, og Jafari, C-646/16, [EU:C:2017:138](#), præmis 10).

Domstolens præsident tilføjede dog, at denne betragtning ikke kunne være afgørende i det foreliggende tilfælde, for så vidt som antallet af sager, der var berørt af de præjudicielle spørgsmål, medførte, at usikkerheden om udfaldet indebar en risiko for, at forvaltningen af det system, der er oprettet ved Dublin III-forordningen, blev forringet, og at det fælles europæiske asylsystem, som EU-lovgiver har indført i medfør af artikel 78 TEUF, derved blev svækket. For det første indgik disse sager således i en hidtil uset sammenhæng, hvor der i Tyskland, Østrig og generelt i Unionen var registreret et særlig højt antal asylansøgninger under forhold, der svarede til disse sager. For det andet rejste disse sager fortolkningsproblemer med en direkte tilknytning til denne

sammenhæng og vedrørende centrale aspekter af det system, der er oprettet ved Dublin III-forordningen, og som Domstolen skulle tage stilling til for første gang. Domstolens svar kunne således have generelle konsekvenser for de nationale myndigheder, som skulle samarbejde om anvendelsen af denne forordning (kendelser af 15.2.2017, Mengesteab, C-670/16, [EU:C:2017:120](#), præmis 11-13, og Jafari, C-646/16, [EU:C:2017:138](#), præmis 11-13).

Domstolens præsident fandt, at usikkerheden hvad angår afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af asylansøgninger som de i hovedsagen omhandlede, følgelig ikke giver de kompetente nationale myndigheder mulighed for at fastsætte de administrative og budgetmæssige foranstaltninger, der er nødvendige for – i overensstemmelse med de krav, der følger af såvel EU-retten som de berørte medlemsstaters internationale forpligtelser – at sikre den behandling af disse ansøgninger og den modtagelse af asylansøgerne, som i givet fald hører under deres ansvar. I denne særlige krisesituation er anvendelsen af den fremskyndede præjudicielle procedure nødvendig for hurtigst muligt at afhjælpe denne usikkerhed, som kan svække det fælles europæiske asylsystems funktion, som ligeledes bidrager til overholdelsen af chartrets artikel 18 (kendelser af 15.2.2017, Mengesteab, C-670/16, [EU:C:2017:120](#), præmis 15 og 16, og Jafari, C-646/16, [EU:C:2017:138](#), præmis 14 og 15).

Kendelse af 28. februar 2017, M.A.S. og M.B. (C-42/17, [EU:C:2017:168](#)) ⁴⁰

»Fremskyndet procedure«

Corte costituzionale (forfatningsdomstol, Italien) var blevet forelagt et spørgsmål om forfatningsmæssighed af to italienske retter, som var i tvivl om, hvorvidt legalitetsprincippet var blevet tilsidesat ved anvendelsen af den i dommen i sagen Taricco m.fl. omhandlede regel ⁴¹ i forbindelse med to straffesager, der verserede for dem. I den pågældende dom fastslog Domstolen således, at de italienske forældelsesregler, som fandt anvendelse på skatteovertrædelser på området for merværdiafgift (moms), i to tilfælde, som den identificerede kunne udgøre tilsidesættelse af de forpligtelser, som påhviler medlemsstaterne i medfør af artikel 325, stk. 1 og 2, TEUF. Domstolen fastslog følgelig, at det i disse to tilfælde tilkommer den nationale kompetente ret at sikre den fulde virkning af artikel 325, stk. 1 og 2, TEUF, idet den om fornødent skulle undlade at anvende de pågældende nationale bestemmelser.

I overensstemmelse med reglen i denne dom fandt de italienske retter i den pågældende sag, at de ikke skulle tage hensyn til forældelsesfristen i codice penale (den italienske straffelov) og derfor skulle antage sagen til realitetsbehandling. Corte costituzionale (forfatningsdomstol) var imidlertid i tvivl om, hvorvidt denne løsning var i overensstemmelse med det princip om, at strafbare forhold og straffe skal have

⁴⁰ Jf. også dom af 5.12.2017 (Store Afdeling), M.A.S. og M.B. (C-42/17, [EU:C:2017:936](#)).

⁴¹ Dom af 8.9.2015, Taricco m.fl. (C-105/14, [EU:C:2015:555](#)).

lovhjemmel, som er fastsat i den italienske forfatning og fortolket af denne ret, idet dette princip kræver, at strafferetlige bestemmelser bør fastlægges præcist og ikke kan have tilbagevirkende kraft.

Corte costituzionale (forfatningsdomstol) anmodede om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den fremskyndede præjudicielle procedure, og gjorde i denne forbindelse gældende, at der var opstået en situation med stor usikkerhed med hensyn til fortolkningen af EU-retten, at denne usikkerhed påvirkede verserende straffesager, og at det var presserende at fjerne den. I denne henseende bemærkede Domstolens præsident, at denne usikkerhed kunne afhjælpes, hvis spørgsmålet blev besvaret hurtigt, og at anvendelsen af den fremskyndede præjudicielle procedure var begrundet, for så vidt som usikkerheden vedrørte grundlæggende spørgsmål om national forfatningsret og EU-retten.

Kendelse af 26. september 2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (C-522/18, [EU:C:2018:786](#)), og af 15. november 2018, Kommissionen mod Polen (C-619/18, [EU:C:2018:910](#))

»Fremskyndet procedure«

Disse to sager vedrørte en ny polsk lovs⁴² forenelighed med EU-retten. Loven, der trådte i kraft den 3. april 2018, nedsatte pensionsalderen for medlemmer af Sąd Najwyższy (øverste domstol, Polen) fra 70 til 65 år og fastsatte betingelserne for, at de pågældende medlemmer i givet fald kan fortsætte i embedet. Hvad dette angår bestemmes det for det første, at loven finder anvendelse på dommere siddende ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) før ikrafttrædelsesdatoen, og for det andet, at Republikken Polens præsident skønsmæssigt kan træffe afgørelse om forlængelse af disse dommers aktive embedsperiode ud over de 65 år.

I sagen Zakład Ubezpieczeń Społecznych (sag C-522/18) havde et almindeligt dommerkollegium ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) før domsafsigelsen forelagt en række spørgsmål for denne rets udvidede dommerkollegium. I den indledende fase af behandlingen af disse spørgsmål anførte Sąd Najwyższy (øverste domstol), at mandatet for to af de medlemmer, der udgør det udvidede dommerkollegium, potentielt blev berørt af den pågældende lov. Sąd Najwyższys (øverste domstol) udvidede dommerkollegium udtrykte imidlertid tvivl om, hvorvidt denne lov var i overensstemmelse med EU-retten, bl.a. hvad angår en eventuel tilsidesættelse af retsstatsprincippet, princippet om dommers uafsættelighed og uafhængighed samt princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder. Den nævnte ret fandt desuden, at Domstolens afklaring var nødvendig, og forelagde den en anmodning om præjudiciel afgørelse. Endvidere anmodede den om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure, idet den gjorde opmærksom på, at den ønskede fortolkning af EU-retten var afgørende for, at den kunne udøve sin retslige kompetence lovligt og i

⁴² Ustawa r. o Sądzie Najwyższym (lov om Sąd Najwyższy (øverste domstol)) af 8.12.2017 (Dz. U. af 2018, pos. 5).

overensstemmelse med retssikkerhedsprincippet (kendelse af 26.9.2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, C-522/18, [EU:C:2018:786](#), præmis 12).

Sideløbende hermed anlagde Kommissionen i sagen Kommissionen mod Polen (sag C-619/18) i henhold til artikel 258 TEUF et traktatbrudssøgsmål mod Republikken Polen, da Republikken Polen efter Kommissionens opfattelse med vedtagelsen af den pågældende lov havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og chartrets artikel 47. Kommissionen anmodede desuden om, at denne sag blev undergivet den fremskyndede procedure, og udtrykte i denne forbindelse tvivl om, hvorvidt Sąd Najwyższy (øverste domstol) fortsat kunne træffe afgørelse under overholdelse af retssubjekternes grundlæggende ret til adgang til en uafhængig retsinstans (kendelse af 15.11.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18, [EU:C:2018:910](#), præmis 20).

Domstolens præsident tog disse to anmodninger til følge og fremhævede i denne forbindelse alvoren af de af den forelæggende ret og Kommissionen rejste spørgsmål og anførte, at et hurtigt svar kunne skabe afklaring.

Hvad angår alvoren af de rejste spørgsmål bemærkede Domstolens præsident, at de vedrørte vigtige EU-retlige spørgsmål, som bl.a. vedrørte retternes uafhængighed, og ligeledes drejede sig om de følger, som fortolkningen af denne ret kunne have på selve sammensætningen af og funktionsmåden for den øverste polske domstol. I denne henseende bemærkede Domstolens præsident for det første, at kravet om dommeres uafhængighed er en del af kerneindholdet af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der har afgørende betydning som garant for beskyttelsen af samtlige de rettigheder, som borgerne afleder af EU-retten, og for bevarelsen af medlemsstaternes fælles værdier, der er nævnt i artikel 2 TEU, bl.a. retsstatsprincippet. For det andet fremhævede Domstolens præsident, at den usikkerhed, der var omhandlet i de pågældende sager, ligeledes kunne have betydning for funktionen af det retslige samarbejde, som omfatter den præjudicielle forelæggelsesmekanisme fastsat i artikel 267 TEUF, og som udgør kernen i Unionens domstolssystem. De nationale domstoles uafhængighed og navnlig uafhængigheden for de retsinstanser, der som Sąd Najwyższy (øverste domstol) træffer afgørelse i sidste instans, er nemlig afgørende (kendelse af 26.9.2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, C-522/18, [EU:C:2018:786](#), præmis 15, og af 15.11.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18, [EU:C:2018:910](#), præmis 21, 22 og 25).

Det skal i øvrigt bemærkes, at Domstolens præsident i sin kendelse i sagen Kommissionen mod Polen ⁴³ ligeledes svarede på Republikken Polens anbringender, hvorefter anvendelsen af den fremskyndede procedure ville berøre dens ret til forsvar. Republikken Polen kritiserede den omstændighed, at den sagsøgte medlemsstat skulle fremlægge alle sine argumenter i et eneste svarskrift, og at sagen ikke ville give anledning til replik og duplik. Den gjorde ligeledes gældende, at Kommissionen havde været længe om at rejse sag ved Domstolen, og at denne forsinkelse ikke kunne

⁴³ Kendelse af 15.11.2018, Kommissionen mod Polen (C-619/18, [EU:C:2018:910](#)).

komponeres med en sådan indskrænkning af Republikken Polens processuelle rettigheder. Domstolens præsident bemærkede, at stævning og svarskrift ganske vist – ved anvendelsen af den fremskyndede procedure – kun kan suppleres med en replik og duplik, hvis Domstolens præsident efter at have hørt den refererende dommer og generaladvokaten finder det nødvendigt. Selv hvis det antages, at der ikke gives tilladelse til indgivelse af en replik, fremgår det imidlertid ikke, hvorledes den sagsøgte part i fraværet af en sådan replik og ligeledes i fraværet af argumenter og forklaringer, som supplerer dem, der er fremført ved stævningen, og som sagsøgte har haft enhver mulighed for at besvare i sit svarskrift, kan gøre gældende, at denne medlemsstats ret til forsvar tilsidesættes, hvis den ikke kan indgive en duplik. I øvrigt bemærkede Domstolens præsident, at proceduren for traktatbrudssøgsmål ved Domstolen følger efter en administrativ procedure, hvorunder parterne har haft mulighed for at fremlægge og udvikle de argumenter, som de efterfølgende eventuelt vil skulle fremlægge for Domstolen.

Kendelse af 19. oktober 2018, Wightman m.fl. (C-621/18, [EU:C:2018:851](#)) ⁴⁴

»Fremskyndet procedure«

Denne sag blev anlagt, efter at Prime Minister (premierminister, Det Forenede Kongerige) den 29. marts 2017 havde meddelt, at Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland i overensstemmelse med artikel 50 TEU havde besluttet at udtræde af Unionen. I denne sammenhæng anlagde sagsøgerne i hovedsagen, som indbefattede et medlem af Parliament of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands parlament), to medlemmer af Scottish Parliament (det skotske parlament, Det Forenede Kongerige) og tre medlemmer af Europa-Parlamentet et søgsmål med henblik på domstolsprøvelse for at opnå en konstaterende kendelse, hvorved det blev præciseret, om, hvornår og hvordan den nævnte meddelelse ensidigt kunne tilbagekaldes.

Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) (Skotlands øverste domstol i civile sager, appelkammer, første afdeling, Det Forenede Kongerige), for hvilken afvisningen af dette søgsmål var blevet appelleret, tog sagsøgerne i hovedsagens anmodning om, at Domstolen blev forelagt en anmodning om præjudiciel afgørelse, til følge. I modsætning til retten i første instans var den nævnte ret således af den opfattelse, at det hverken var akademisk eller for tidligt at forelægge Domstolen spørgsmålet, om det er muligt for en medlemsstat ensidigt at tilbagekalde meddelelsen i henhold til artikel 50, stk. 2, TEU inden udløbet af det tidsrum på to år, som er fastsat i denne artikel, og at forblive i Unionen. Den var derimod af den opfattelse, at Domstolens svar ville afklare, hvilke valgmuligheder medlemmerne af parlamentet ville have til rådighed ved afstemningen om disse spørgsmål.

⁴⁴ Jf. ligeledes dom af 10.12.2018 (plenum), Wightman m.fl. (C-621/18, [EU:C:2018:999](#)).

Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) (Skotlands øverste domstol i civile sager, appelkammer, første afdeling), anmodede om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure. Den fremhævede den hastende karakter af denne anmodning, dels på grund af fristen på to år for denne udtrædelsesprocedure, der begyndte at løbe den 29. marts 2017, dels på grund af, at drøftelserne og afstemningen om dette emne i Det Forenede Kongeriges parlament nødvendigvis skulle finde sted i god tid før den 29. marts 2019.

Domstolens præsident fandt, at de grunde, som den forelæggende ret henviste til, afgjort vidnede om, at der var behov for en hurtig afgørelse. I denne henseende gjorde Domstolens præsident opmærksom på, at det kan være nødvendigt, såfremt en sag rejser alvorlig usikkerhed med hensyn til grundlæggende forfatningsretlige og EU-retlige spørgsmål, henset til en sådan sags særlige omstændigheder at behandle den hurtigt. Henset til, at gennemførelsen af artikel 50 TEU er af grundlæggende betydning for Det Forenede Kongerige og for Unionens forfatningsmæssige orden, begrundede de konkrete omstændigheder således i det foreliggende tilfælde, ifølge Domstolens præsident, at sagen blev behandlet hurtigt.

Dom af 22. februar 2022 (Store Afdeling), RS (Virkningen af domme afsagt af en forfatningsdomstol) (C-430/21, [EU:C:2022:99](#))

»Præjudiciel forelæggelse – retsstat – retsvæsenets uafhængighed – artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – EU-retten forrang – en national domstols manglende beføjelse til at efterprøve, om nationale retsfor skrifter, der af forfatningsdomstolen i den pågældende medlemsstat er blevet fundet forenelige med forfatningen, er forenelige med EU-retten – disciplinær forfølgning«

I det foreliggende tilfælde var den pågældende blevet dømt i en straffesag i Rumænien. Hans hustru indgav herefter en anmeldelse mod bl.a. flere dommere for lovovertrædelser, der angiveligt var begået i forbindelse med straffesagen. Den pågældende anlagde derefter sag ved Curtea de Apel Craiova (appeldomstolen i Craiova, Rumænien) med henblik på at rejse indsigelse mod den urimeligt lange varighed af den strafforfølgning, der var blevet indledt som følge af denne anmeldelse.

Med henblik på at træffe afgørelse i denne sag skulle Curtea de Apel Craiova (appeldomstolen i Craiova) vurdere, om de nationale retsfor skrifter, hvorved der var indført en specialiseret afdeling under anklagemyndigheden for efterforskning af lovovertrædelser begået inden for retsvæsenet, var forenelige med EU-retten. Henset til den dom fra Curtea Constituțională (forfatningsdomstol, Rumænien), som blev afsagt efter Domstolens dom i sagen Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl.⁴⁵ var

⁴⁵ Dom af 18.5.2021 (Store Afdeling), Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, [EU:C:2021:393](#)), hvori Domstolen bl.a. fastslog, at den pågældende lovgivning er i strid med EU-retten, såfremt oprettelsen af en sådan specialiseret afdeling ikke er begrundet i objektive og kontrollerbare krav, der vedrører hensynet til forsvarlig retspleje, og ikke ledsages af specifikke garantier (jf. domskonklusionens punkt 5).

den nævnte ret imidlertid ikke beføjet til at efterprøve, om den pågældende nationale retsforskrift var i overensstemmelse med EU-retten.

I denne forbindelse besluttede Curtea de Apel Craiova (appeldomstolen i Craiova) at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål for i det væsentlige at få præciseret, om EU-retten er til hinder for, at en almindelig national domstol udelukkes fra at efterprøve, om en sådan national lovgivning er forenelig med EU-retten, og at den pågældende dommer kan idømmes disciplinære sanktioner med den begrundelse, at vedkommende har besluttet at foretage en sådan efterprøvelse.

Den forelæggende ret anmodede desuden om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den præjudicielle hasteprocedure eller subsidiært den fremskyndede procedure, med den begrundelse, at den sag, der lå til grund for den foreliggende præjudicielle forelæggelse, vedrørte et alvorligt indgreb i de rumænske retters uafhængighed, og at den usikkerhed, der var forbundet med de i hovedsagen omhandlede nationale retsforskrifter, kunne påvirke funktionen af den ordning med retsligt samarbejde, som mekanismen med præjudiciel forelæggelse fastsat i artikel 267 TEUF udgør.

Efter at have afslået anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure besluttede Domstolens præsident at efterkomme anmodningen om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den fremskyndede procedure, med den begrundelse, at en hurtig behandling ville kunne fjerne den alvorlige usikkerhed, som den forelæggende ret stod over for med hensyn til vigtige spørgsmål vedrørende EU-retten og forfatningsretten, der bl.a. vedrørte domstolenes uafhængighed, idet denne usikkerhed kunne have mere generelle konsekvenser for hele det pågældende retsvæsen.

1.3. Frihedsberøvelse af sagsøgeren

Dom af 19. december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, [EU:C:2019:1115](#))

»Præjudiciel forelæggelse – fremskyndet procedure – regler for institutionerne – unionsborger, som vælges til Europa-Parlamentet, mens den pågældende er varetægtsfængslet i forbindelse med en straffesag – artikel 14 TEU – begrebet »medlem af Europa-Parlamentet« – artikel 343 TEUF – immuniteter, som er nødvendige for udførelsen af Unionens opgave – protokol (nr. 7) vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter – artikel 9 – immuniteter, som Europa-Parlamentets medlemmer nyder godt af – rejseimmunitet – immuniteter under sessioner – det personelle, tidsmæssige og materielle anvendelsesområde for disse forskellige immuniteter – Europa-Parlamentets ophævelse af immunitet – en national domstols anmodning om ophævelse af immunitet – akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet – artikel 5 – mandat – artikel 8 – valgprocedure – artikel 12 – prøvelse af valget af medlemmerne af Europa-Parlamentet efter den officielle bekendtgørelse af valgresultaterne – Den Europæiske

Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 39, stk. 2 – valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet ved almindelige direkte, frie og hemmelige valg – valgbarhedsret»

I den foreliggende sag havde en politiker, der var blevet valgt til Europa-Parlamentet ved valget den 26. maj 2019, iværksat appel til prøvelse af en kendelse afsagt af Tribunal Supremo (øverste domstol, Spanien) om afslag på at give ham ekstraordinær udgangstilladelse fra fængslet. Den pågældende var således blevet varetægtsfængslet før dette valg i forbindelse med en straffesag imod ham på grund af sin deltagelse i organiseringen af den folkeafstemning om selvbestemmelse, som blev afholdt den 1. oktober 2017 i den selvstyrende region Catalonien. Han havde anmodet om den nævnte tilladelse for at kunne opfylde en formalitet, som kræves efter spansk ret efter bekendtgørelsen af valgresultatet, og som består i at aflægge ed eller løfte om troskab til den spanske forfatning over for en central valgkommission, og derefter rejse til Europa-Parlamentet for at deltage i det nye parlaments konstituerende møde.

Tribunal Supremo (øverste domstol) forelagde Domstolen en række spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 9 i protokol (nr. 7) vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter (EUT 2012, C 326, s. 266), som ikke var opstået i forbindelse med forberedelsen af realitetsafgørelsen i straffesagen mod den pågældende, men i forbindelse med den appel, som denne havde iværksat til prøvelse af den pågældende kendelse. Efter forelæggelsen for Domstolen idømte den forelæggende ret den 14. oktober 2019 den pågældende en fængselsstraf på 13 år og endelig fortabelse af retten til at varetage offentlige opgaver og hverv i samme periode.

I denne forbindelse anmodede den forelæggende ret om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure. Til støtte for sin anmodning gjorde den forelæggende ret nærmere bestemt gældende, at dens præjudicielle spørgsmål vedrørte spørgsmålet om status som medlem af Europa-Parlamentet og sammensætningen af denne institution, at Domstolens besvarelse af disse præjudicielle spørgsmål indirekte ville kunne føre til ophævelse af frihedsberøvelsen af den pågældende, og at denne frihedsberøvelse svarede til den, der er omhandlet i artikel 267, stk. 4, TEUF.

Domstolens præsident efterkom anmodningen om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure. I denne henseende bemærkede denne for det første, at den pågældende var varetægtsfængslet på tidspunktet for indgivelsen af anmodningen om præjudiciel afgørelse, således at de præjudicielle spørgsmål, som var stillet af Tribunal Supremo (øverste domstol), skulle anses for at være rejst under en retssag, der vedrører en person, der er frihedsberøvet som omhandlet i artikel 267, stk. 4, TEUF, og for det andet, at formålet med disse spørgsmål var at opnå en fortolkning af en EU-retlig bestemmelse, som, hvis den fandt anvendelse på den pågældende, efter selve sin karakter kunne have betydning for den fortsatte fængsling af ham.

1.4. Familiemæssig betydning

Dom af 14. december 2021 (Store Afdeling), Stolitjna obsjtjina, rajon »Pantjarevo« (C-490/20, [EU:C:2021:1008](#))

»Præjudiciel forelæggelse – unionsborgerskab – artikel 20 TEUF og 21 TEUF – retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område – barn, der er født i sine forældres værtsmedlemsstat – fødselsattest, der er udstedt af denne medlemsstat, og hvori der er angivet to mødre til barnet – afslag fra den ene af disse to mødres oprindelsesmedlemsstat på at udstede en fødselsattest for barnet på grund af manglende oplysninger om, hvem der er barnets biologiske moder – besiddelse af en fødselsattest som betingelse for udstedelse af et identitetskort eller et pas – national lovgivning i denne oprindelsesmedlemsstat, hvorefter forældreskab for personer af samme køn ikke anerkendes«

Hovedsagen vedrørte en tvist mellem en bulgarsk statsborger og Stolitjna obsjtjina, rajon »Pantjarevo« (Sofia kommune, Pantjarevo-distriktet, Bulgarien) (herefter »Sofia kommune«), vedrørende sidstnævntes afslag på at udstede en fødselsattest for denne statsborgers og hendes hustrus datter, idet hustruen var statsborger i Det Forenede Kongerige. I barnets fødselsattest, der er udstedt i barnets fødselsår, 2019, af de spanske myndigheder, er de to mødre angivet som dets forældre. De bor sammen med deres datter i Spanien.

Den pågældende indgav en ansøgning til Sofia kommune og vedlagde en legaliseret og bekræftet oversættelse til bulgarsk af en udskrift fra det spanske civilstandsregister vedrørende barnets fødselsattest. Sofia kommune krævede dokumentation for det pågældende barns slægtskab, nærmere bestemt identiteten af dets biologiske moder, idet den bulgarske fødselsattest kun har en enkelt rubrik for »moderen« og en anden rubrik for »faderen«. Den pågældende nægtede at give denne oplysning, hvilket fik Sofia kommune til at afslå at udstede den ønskede fødselsattest, idet den gjorde gældende, at det var i strid med den offentlige orden i Bulgarien, som ikke tillader ægteskab mellem to personer af samme køn, at angive to forældre, der begge er kvinder.

Administrativen sad Sofia-grad (forvaltningsdomstolen i Sofia, Bulgarien), for hvilken denne afgørelse om afslag var blevet indbragt, var bl.a. i tvivl om, hvorvidt de bulgarske myndigheders afslag på at registrere et barns fødsel, som har fundet sted i en anden medlemsstat, ved en fødselsattest, der angiver to mødre, tilsidesatte barnets rettigheder i henhold til artikel 4, stk. 2, TEU, artikel 20 TEUF og 21 TEUF samt chartrets artikel 7, 9, 24 og 45.

Den pågældende ret anmodede ligeledes om anvendelse af den fremskyndede procedure, idet den gjorde gældende, at de bulgarske myndigheders afslag på at udstede en fødselsattest til det pågældende barn, der er bulgarsk statsborger, ville skabe alvorlige vanskeligheder for barnet med hensyn til at opnå et bulgarsk identitetsdokument og dermed for barnets udøvelse af sin ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område som sikret ved artikel 21 TEUF.

Domstolens præsident besluttede at efterkomme anmodningen om anvendelse af den fremskyndede procedure og begrundede sin beslutning med, at det pågældende barn var et lille barn, som på det pågældende tidspunkt manglede pas, mens hun opholdt sig i en medlemsstat, hvor hun ikke var statsborger. Domstolens præsident anførte desuden, at eftersom de forelagte spørgsmål tog sigte på at få afklaret, om de bulgarske myndigheder havde pligt til at udstede en fødselsattest for dette barn, og eftersom det fremgik af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at en sådan attest i henhold til national ret var nødvendig for at opnå et bulgarsk pas, kunne et hurtigt svar fra Domstolen bidrage til, at dette barn hurtigere fik et pas.

1.5. Risiko for krænkelse af de grundlæggende rettigheder

Kendelse af 15. juli 2010, Purruker (C-296/10, [EU:C:2010:446](#))

»Fremskyndet procedure«

Hovedsagen drejede sig om en tvist mellem en tysk og en spansk statsborger vedrørende forældremyndigheden over deres tvillinger. Mindre end et år efter tvillingernes fødsel var forældrene gået fra hinanden og havde indgået en aftale, som blev oprettet for en notar, og som bekræftede moderens ønske om at vende tilbage til sit oprindelsesland sammen med børnene. I sidste ende havde hun dog kun bragt det ene af børnene med til Tyskland, da det andet af lægelige årsager midlertidigt måtte blive i Spanien sammen med faderen. Familiens situation ændrede sig imidlertid ikke.

Forældrene indledte adskillige søgsmål. I Spanien anmodede faderen således om foreløbige forholdsregler, hvilket han opnåede, selv om det ikke er udelukket, at denne procedure kunne anses for en sag vedrørende realiteten om tilkendelse af forældremyndigheden over børnene. Han anmodede derefter om fuldbyrdelse i Tyskland af den spanske afgørelse, hvorved de pågældende forholdsregler blev anordnet, hvilken procedure gav anledning til Purruker-dommen ⁴⁶. Samtidig anlagde moderen en sag vedrørende realiteten i Tyskland med påstand om, at hun blev tildelt forældremyndigheden over de to børn, hvilken sag blev hjemvist til Amtsgericht Stuttgart (byretten i Stuttgart, Tyskland).

Den forelagde derefter Domstolen spørgsmålet om, hvorvidt en ret, ved hvilken der er anlagt en sag om foreløbige forholdsregler (i den pågældende sag den spanske ret), i henhold til artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 2201/2003, som tilrettelægger tilfælde af litispendens i forbindelse med sager vedrørende forældreansvar, skal anses for den »ret, ved hvilken der først er anlagt sag«, i forhold til en ret i en anden medlemsstat, ved hvilken der er anlagt en sag vedrørende realiteten med den samme genstand (i den pågældende sag Amtsgericht Stuttgart (byretten i Stuttgart)).

⁴⁶ Dom af 15.7.2010, Purruker (C-256/09, [EU:C:2010:437](#)).

Amtsgericht Stuttgart (byretten i Stuttgart) anmodede desuden om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure og fremhævede i denne forbindelse, at det omtvistede spørgsmål om, hvilken af de to retter i to forskellige medlemsstater – som skulle træffe afgørelse i den samme sag – der havde kompetence, på trods af procedures varighed endnu ikke havde fremmet behandlingen af det egentlige realitetsspørgsmål. Ifølge den nævnte ret påvirkede disse vilkår parternes handlemåde på en måde, som kunne skade børnenes familiemæssige tilknytning. Således havde børnene ikke haft nogen personlig indbyrdes kontakt eller kontakt med den anden forælder i tre år. I øvrigt anførte Amtsgericht Stuttgart (byretten i Stuttgart), at spørgsmålet, om den tyske statsborger kunne tage sig af barnet, navnlig med hensyn til lægetilsyn og indskrivning i en uddannelsesinstitution, afhang af barnets retsstilling. Denne overtagelse af ansvaret for barnet var på dette tidspunkt påvirket af tvivl med hensyn til gyldigheden og anerkendelsen i Tyskland af den foreløbige forholdsregel med hensyn til forældremyndighed, som den spanske ret havde anordnet. Henset til disse omstændigheder og til den tid, der – på grund af forskellige procedurer – var forløbet, fastslog Domstolens præsident, at det var hensigtsmæssigt, at den forelæggende rets spørgsmål blev besvaret hurtigst muligt, hvilket begrundede anvendelsen af den fremskyndede præjudicielle procedure.

Kendelse af 9. september 2011, Dereci m.fl. (C-256/11, [EU:C:2011:571](#)) ⁴⁷

»Fremskyndet procedure«

I denne sag ønskede fem tredjelandsstatsborgere at bo i Østrig hos familiemedlemmer (deres ægtefælle, børn eller forældre), som var unionsborgere med bopæl og statsborgerskab i denne stat. Disse unionsborgere havde imidlertid aldrig gjort brug af deres ret til fri bevægelighed. I øvrigt var de – i modsætning til visse af de pågældende tredjelandsstatsborgere – ikke økonomisk afhængige af de sidstnævnte. De fem tredjelandsstatsborgere fik afslag på de ansøgninger om opholdstilladelse, som de havde indgivet, og for de fires vedkommende blev afslaget ledsaget af en beslutning om udvisning og udsendelsesforanstaltninger.

Verwaltungsgerichtshof (forvaltningsdomstol, Østrig), for hvilken der var anlagt søgsmål til prøvelse af disse afgørelser, var i tvivl om, hvorvidt Domstolens udtalelser i Ruiz Zambrano-dommen ⁴⁸ kunne anvendes på en eller flere af sagsøgerne i hovedsagen.

Verwaltungsgerichtshof (forvaltningsdomstol) anmodede om, at den præjudicielle forelæggelse blev undergivet den fremskyndede præjudicielle procedure. Til støtte for anmodningen anførte den, at der forelå afgørelser om udsendelse fra området vedrørende størstedelen af sagsøgerne i hovedsagen, som ville påvirke dem personligt – samt deres familiemedlemmer – hvis de blev fuldbyrdet. I denne forbindelse

⁴⁷ Jf. også dom af 15.11.2011 (Store Afdeling), Dereci m.fl. (C-256/11, [EU:C:2011:734](#)).

⁴⁸ Dom af 8.3.2011 (Store Afdeling), Ruiz Zambrano (C-34/09, [EU:C:2011:124](#)).

præciserede den, at mindst én af sagsøgerne ikke havde fået medhold i en påstand om opsættende virkning af den pågældendes anke af afgørelsen om sin udvisning, og at udsendelsesforanstaltningen således kunne blive gennemført når som helst. Generelt lagde den navnlig vægt på den omstændighed, at truslen om sagsøgernes nært forestående udsendelse berøvede dem muligheden for at leve et normalt familieliv, idet den satte dem i en situation med usikkerhed. I øvrigt anførte Verwaltungsgerichtshof (forvaltningsdomstol), at den på det pågældende tidspunkt – ligesom de østrigske administrative myndigheder – skulle tage stilling til et stort antal lignende sager, og at antallet af denne type sager forventedes at blive øget i den nærmeste fremtid som følge af Ruiz Zambrano-dommen ⁴⁹.

Domstolen besluttede at tage anmodningen om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure til følge. I denne forbindelse gjorde den først opmærksom på, at retten til respekt for familielivet er en del af de grundlæggende rettigheder, som er beskyttet i fællesskabsretten og er bekræftet ved chartrets artikel 7. Derefter fremhævede den, at Domstolens svar på de præjudicielle spørgsmål kunne fjerne den usikkerhed, der påvirkede situationen for sagsøgerne i hovedsagen, og at det ville bidrage til hurtigere at bringe denne usikkerhed, som forhindrede dem i at leve et normalt familieliv, til ophør, hvis spørgsmålene blev besvaret hurtigst muligt.

Kendelse af 6. maj 2014, G. (C-181/14, [EU:C:2014:740](#))

»Fremskyndet procedure«

I denne sag, som er blevet beskrevet tidligere ⁵⁰, tog Domstolen ikke den forelæggende rets anmodning om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure til følge. Domstolens præsident besluttede imidlertid af egen drift at undergive denne sag den fremskyndede præjudicielle procedure. Domstolens præsident fandt således, at det er nødvendigt at anvende denne procedure, når opretholdelsen af frihedsberøvelsen af en person udelukkende afhænger af besvarelsen af det spørgsmål, som den forelæggende ret har stillet. Domstolens præsident gjorde i denne henseende bl.a. opmærksom på, at artikel 267, stk. 4, TEUF bestemmer, at Domstolen træffer afgørelse hurtigst muligt, hvis retssagen ved den nationale ret vedrører en person, der er frihedsberøvet.

Kendelse af 5. juni 2014, Sánchez Morcillo og Abril García (C-169/14, [EU:C:2014:1388](#))

»Fremskyndet procedure«

I denne sag havde fysiske personer optaget et banklån med pant i fast ejendom, deres primære bolig. På grund af manglende opfyldelse af deres forpligtelse til at betale de

⁴⁹ Dom af 8.3.2011 (Store Afdeling), Ruiz Zambrano (C-34/09, [EU:C:2011:124](#)), præmis 12, 13 og 15).

⁵⁰ Jf. ovenfor, i dette faktablads del I med overskriften »Den præjudicielle hasteprocedure«, afsnit »1. Anvendelsesområdet for den præjudicielle hasteprocedure«.

månedlige afdrag på lånet var der blevet indledt en fuldbyrdelsesprocedure med henblik på tvangssalg af den pågældende faste ejendom. De pågældende personer havde fremsat indsigelse mod denne fuldbyrdelsesprocedure og havde, efter at deres indsigelse var blevet forkastet, appelleret denne afgørelse ved Provincial de Castellón (den regionale domstol i Castellón, Spanien).

Den nævnte ret anførte, at selv om det ifølge den spanske civilproces⁵¹ er muligt at appellere en afgørelse, der afslutter proceduren vedrørende realisering af pant i fast ejendom, idet der gives medhold i skyldnerens indsigelse, er det til gengæld ikke muligt for skyldneren, såfremt dennes indsigelse er blevet forkastet, at appellere førstestansens afgørelse om at gennemføre tvangsfuldbyrdelsen. Den pågældende ret var imidlertid i tvivl om, hvorvidt sådanne nationale lovforskrifter var forenelige med formålet i direktiv 93/13⁵² om at beskytte forbrugerne og med princippet om adgang til effektive retsmidler som fastsat i chartrets artikel 47. I denne henseende fremhævede den, at skyldnernes iværksættelse af appel kunne vise sig at være så meget mere afgørende, idet visse af vilkårene i den pågældende lånekontrakt kunne anses for at være urimelige som omhandlet i direktiv 93/13.

I denne sammenhæng anmodede Audiencia Provincial de Castellón (den regionale domstol i Castellón) om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure, idet den fremhævede, at Domstolens besvarelse ville kunne have væsentlige retslige konsekvenser i Spanien. Således var et ualmindeligt stort antal fysiske personer på grundlag af den økonomiske krise genstand for foranstaltninger med henblik på realisering af pant i deres boliger. Hvad desuden specifikt angik sagsøgerne i hovedsagen havde den indsigelse, de havde fremsat, ikke opsættende virkning, og deres boliger ville derfor kunne blive solgt på tvangsauktion, inden Domstolen traf afgørelse.

Domstolens præsident anførte, at det ganske vist fremgår af fast retspraksis, at det forhold, at et stort antal personer eller retlige situationer vil kunne blive berørt af den afgørelse, som den forelæggende ret skal træffe efter at have anmodet Domstolen om en præjudiciel afgørelse, ikke i sig selv er en ekstraordinær omstændighed, som kan begrunde anvendelsen af en fremskyndet præjudiciel procedure. Ud over antallet af berørte skyldnere var risikoen i det pågældende tilfælde for, at en ejer mistede sin principale bolig, imidlertid et forhold, der placerede denne og dennes familie i en særlig sårbar situation. Denne situation var så meget mere alvorlig på grund af den omstændighed – hvis det viste sig, at tvangsfuldbyrdelsen var begrundet i en lånekontrakt, der indeholdt urimelige vilkår, som af den nationale ret blev erklæret ugyldige – at den deraf følgende ugyldighed af fuldbyrdelsen alene gav den skadelidte skyldner en ret til erstatning, der ikke gjorde det muligt at genoprette den tidligere

⁵¹ Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social (lov nr. 1/2013 om forbedring af beskyttelsen af pantebrevsdebitorer, gældsomlægning og almene lejeboliger) af 14.5.2013 (BOE nr. 116 af 15.5.2013, s. 36373), der ændrede Ley de enjuiciamiento civil (den civile retsplejelov) af 7.1.2000 (BOE nr. 7 af 8.1.2000, s. 575), der senere er ændret ved decreto-ley 7/2013 de medidas urgentes de naturaleza tributaria, presupuestarias y de fomento de la investigación, el desarrollo y la innovación (lovdekret nr. 7/2013 om finansielle og budgetmæssige hasteforanstaltninger og om fremme af forskning, udvikling og innovation) af 28.6.2013 (BOE nr. 155 af 29.6.2013, s. 48767).

⁵² Direktiv 93/13/EØF.

situation, hvor den pågældende var ejer af sin bolig. Henset til disse omstændigheder, og da Domstolens hurtige besvarelse i væsentligt omfang ville kunne begrænse risikoen for, at de berørte personer mistede deres principale bolig, imødekom Domstolens præsident anmodningen om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure.

Kendelse af 1. februar 2016, Davis m.fl. (C-698/15, [EU:C:2016:70](#)) ⁵³

»Fremskyndet procedure«

I denne sag bestred fysiske personer lovligheden af en britisk lovgivning ⁵⁴, der bemyndiger Secretary of State for the Home Department (indenrigsministeren, Det Forenede Kongerige) til at pålægge offentlige telekommunikationsoperatører at lagre alle data vedrørende elektronisk kommunikation i højst 12 måneder, idet lagringen dog ikke omfatter indholdet af denne kommunikation. De pågældende personer anså denne nationale lovgivning for at være uforenelig med chartrets artikel 7 og 8 og for ikke at opfylde de krav, der er opstillet i dommen i sagen Digital Rights Ireland m.fl. ⁵⁵, i hvilken Domstolen erklærede direktiv 2006/24 ugyldigt ⁵⁶. Efter at sagsøgerne havde fået medhold i første instans, iværksatte indenrigsministeren appel ved Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (appeldomstol (England og Wales) (afdelingen for civile sager), Det Forenede Kongerige). Den nævnte ret forelagde Domstolen en række spørgsmål vedrørende rækkevidden af dommen i sagen Digital Rights Ireland m.fl. ⁵⁷.

I denne forbindelse anmodede den forelæggende ret desuden om anvendelse af den fremskyndede præjudicielle procedure. Til støtte for anmodningen anførte den for det første, at det ville være ønskværdigt at forene den pågældende anmodning om præjudiciel afgørelse – eller behandle den sideløbende – med Tele2 Sverige-sagen (sag C-203/15), som verserede for Domstolen. For det andet gjorde den opmærksom på, at gyldigheden af den pågældende britiske lovgivning ville udløbe den 31. december 2016, og at der herskede usikkerhed med hensyn til rækkevidden af dommen i sagen Digital Rights Ireland m.fl. ⁵⁸ i forbindelse med en hvilken som helst lovgivning, som medlemsstaterne måtte vedtage vedrørende lagring af data i forbindelse med elektronisk kommunikation.

Efter at have fastslået, at den pågældende lovgivning kunne medføre alvorlige indgreb i de grundlæggende rettigheder, der er sikret ved chartrets artikel 7 og 8, fandt Domstolens præsident, at den forelæggende rets usikkerhed med hensyn til disse eventuelle indgreb og en eventuel begrundelse heraf effektivt kunne fjernes med en hurtig besvarelse af spørgsmålene. I øvrigt begrundede udløbet af den pågældende lovgivnings gyldighed ligeledes – henset til den samarbejdsånd, der kendetegner

⁵³ Jf. også dom af 21.12.2016 (Store Afdeling), Tele2 Sverige og Watson m.fl. (C-203/15 og C-698/15, [EU:C:2016:970](#)).

⁵⁴ Data Retention and Investigatory Powers Act 2014 (lov af 2014 om datalagring og efterforskningsbeføjelser).

⁵⁵ Dom af 8.4.2014 (Store Afdeling), Digital Rights Ireland, (C-293/12 og C-594/12, [EU:C:2014:238](#)).

⁵⁶ Direktiv 2006/24/EF.

⁵⁷ Dom af 8.4.2014 (Store Afdeling), Digital Rights Ireland, (C-293/12 og C-594/12, [EU:C:2014:238](#)).

⁵⁸ Dom af 8.4.2014 (Store Afdeling), Digital Rights Ireland, (C-293/12 og C-594/12, [EU:C:2014:238](#)).

forholdet mellem medlemsstaternes retter og Domstolen – ifølge Domstolens præsident et hurtigt svar. Af disse grunde besluttede Domstolens præsident at undergive sagen den fremskyndede præjudicielle procedure.

1.6. Materiel fattigdom

Dom af 15. juli 2021 (Store Afdeling), The Department for Communities in Northern Ireland (C-709/20, [EU:C:2021:602](#))

»Præjudiciel forelæggelse – unionsborgerskab – ikke-erhvervsaktiv statsborger i en medlemsstat, som opholder sig på en anden medlemsstats område på grundlag af national ret – artikel 18, stk. 1, TEUF – forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet – direktiv 2004/38/EF – artikel 7 – betingelser for opnåelse af en ret til ophold i mere end tre måneder – artikel 24 – sociale ydelser – begreb – ligebehandling – aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden – overgangsperiode – national bestemmelse, som udelukker unionsborgere, der har ret til tidsbegrænset ophold i henhold til national ret, fra retten til at modtage sociale ydelser – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 1, 7 og 24«

I denne sag havde den pågældende person, der havde både kroatisk og nederlandsk statsborgerskab, siden 2018 boet i Det Forenede Kongerige uden at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse dér sammen med sin partner, der var nederlandsk statsborger, og deres to børn, indtil hun flyttede til et krisecenter for voldsramte kvinder. Hun rådede ikke over nogen midler.

Den 4. juni 2020 tildelte Home Office (Det Forenede Kongeriges indenrigsministerium) hende midlertidig opholdstilladelse i Det Forenede Kongerige på grundlag af en ny britisk ordning, der fandt anvendelse på unionsborgere med bopæl i dette land, og som var indført i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Unionen. Den 8. juni 2020 ansøgte hun om en social ydelse, den såkaldte universalstøtte (Universal Credit) i Nordirland, men hendes ansøgning blev afslået, fordi den nationale lovgivning udelukkede unionsborgere, der havde opholdsret tildelt i henhold til den nye ordning, fra kategorien af potentielle modtagere af universalstøtten.

Appeal Tribunal (Northern Ireland) (appeldomstol for Nordirland, Det Forenede Kongerige), for hvilken der blev anlagt sag til prøvelse af dette afslag, var i tvivl om, hvorvidt den britiske lov om universalstøtte eventuelt var uforenelig med forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet som fastsat i artikel 18, stk. 1, TEUF.

I denne forbindelse anmodede den om, at sagen blev undergivet en fremskyndet procedure, henset til denne sags åbenbare uopsættelighed og den berørte persons vanskelige finansielle situation.

Domstolens præsident tog anmodningen om anvendelse af den fremskyndede procedure til følge, henset til, at den pågældende person og hendes børn var materielt ubemidlede, og til, at det i henhold til national ret var umuligt for hende at modtage sociale ydelser.

1.7. Risikoen for alvorlige miljøskader

*Kendelse af 13. april 2016, Pesce m.fl. (C-78/16 og C-79/16, [EU:C:2016:251](#))*⁵⁹

»Fremskyndet procedure«

Med henblik på at forebygge spredning af bakterien *Xylella fastidiosa* havde servizio Agricoltura della Regione Puglia (landbrugsstyrelsen i Region Puglia, Italien) pålagt flere ejere af landbrugsejendomme at fælde de oliventræer på deres område, der blev anset for at være inficerede med denne bakterie, samt alle de værtsplanter, der befandt sig inden for en radius af 100 m omkring disse oliventræer. De pågældende ejere havde anlagt søgsmål med påstand om annullation af disse afgørelser om fjernelse med den begrundelse, at gennemførelsesafgørelse 2015/789⁶⁰, som disse afgørelser var baserede på, var i strid med proportionalitetsprincippet og forsigtighedsprincippet og var behæftet med en begrundelsesmangel.

Under disse omstændigheder besluttede Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Latium, Italien), ved hvilken disse søgsmål var anlagt, midlertidigt at udsætte gennemførelsen af de pågældende nationale procedurer og spørge Domstolen, om gennemførelsesafgørelse 2015/789 var i overensstemmelse med EU-retten.

Den anmodede ligeledes om, at dens præjudicielle forelæggelse blev undergivet den fremskyndede præjudicielle procedure. Til støtte for anmodningen fremhævede den omfanget af følgerne af gennemførelsen af afgørelsen om fjernelsen af planterne, som ikke kun var til skade for sagsøgerne i hovedsagen, men også for landskabets helhedskarakter, den økonomiske aktivitet, grundvandskvaliteten, landbrugsfødevarekæden samt folkesundheden. Endvidere kunne disse afgørelser ikke kvalificeres som midlertidige, da de havde en endelig og uafvendelig indvirkning på de pågældende planters økosystem.

Domstolens præsident tog anmodningen om anvendelse af den fremskyndede procedure til følge. I denne henseende fastslog Domstolens præsident, at en forlængelse af udsættelsen af afgørelserne om fjernelse af de pågældende planter på den ene side kunne bidrage til spredningen af bakterien *Xylella* i Unionen, og at

⁵⁹ Jf. også dom af 9.6.2016, Pesce m.fl. (C-78/16 og C-79/16, [EU:C:2016:428](#)).

⁶⁰ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/789 af 18.5.2015 om foranstaltninger mod indslæbning og spredning i Unionen af *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (EUT 2015, L 125, s. 36).

gennemførelsen af disse afgørelser på den anden side kunne have uoprettelige følger for økosystemet og påføre sagsøgerne uoprettelig skade.

Kendelse af 11. oktober 2017, Kommissionen mod Polen (C-441/17, [EU:C:2017:794](#))

»Fremskyndet procedure«

Kommissionen havde nedlagt påstand om, at Domstolen fastslog, at Republikken Polen havde tilsidesat visse forpligtelser i henhold til direktiv 92/43⁶¹ (»habitatdirektivet«) og direktiv 2009/147⁶² (»fugledirektivet«) på grund af vedtagne foranstaltninger til skovforvaltning i Białowieża-skoven (»Puszcza Białowieska«), der er en af de bedst bevarede naturlige skove i Europa og er opført på den af De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur (Unesco) oprettede verdensarvsliste. Nærmere bestemt havde Minister Środowska (miljøminister, Polen) under henvisning til spredningen af et skadeligt insekt (typografbillen) godkendt en ændring af skovforvaltningsplanen, der tillod øget skovhugst, samt foranstaltninger i områder, hvor al indgriben hidtil havde været udelukket. På denne baggrund var der indledt en fjernelse af adskillige træer.

I denne sag havde Domstolens præsident for det første taget Kommissionens anmodning om, at den blev pådømt forud for andre sager, til følge. For det andet havde vicepræsidenten i henhold til artikel 160, stk. 7, i Domstolens procesreglement pålagt Republikken Polen at indstille gennemførelsen af de pågældende skovforvaltningsforanstaltninger indtil afsigelsen af den kendelse, som ville afslutte den sag om foreløbige forholdsregler, som var indledt af Kommissionen⁶³. Ikke desto mindre besluttede Domstolens præsident desuden af egen drift at anvende den fremskyndede procedure. I denne henseende fastslog Domstolens præsident, at det af tvisten mellem Kommissionen og Republikken Polen fremgik, at der eksisterede overhængende og potentielt alvorlige risici for miljøet. På den ene side kunne forlængelsen af indstillingen af de pågældende skovforvaltningsforanstaltninger, ifølge Republikken Polen, bidrage til det skadelige insekts udbredelse, hvilket ville medføre en grundlæggende forstyrrelse af Białowieża-skovens økosystem og herved give anledning til miljøskade, som kunne udgøre en direkte trussel mod menneskers liv og sundhed. På den anden side kunne gennemførelsen af disse foranstaltninger, ifølge Kommissionen, have uoprettelige følger for naturlige levesteder og dyrearter omhandlet i »habitatdirektivet« og »fugledirektivet«, til hvis bevarelse Natura 2000-lokaliteten Puszcza Białowieska var blevet udpeget. Under disse omstændigheder anså Domstolens præsident en hurtig besvarelse af spørgsmålet om disse skovforvaltningsforanstaltningers overensstemmelse med EU-retten for at være i stand

⁶¹ Direktiv 92/43/EØF.

⁶² Direktiv 2009/147/EF.

⁶³ Jf. nedenfor, ligeledes i dette faktablads del II med overskriften »Den fremskyndede procedure«, afsnit »2. Forbindelsen mellem den fremskyndede procedure inden for rammerne af et traktatbrudssøgsmål og foreløbige forholdsregler anordnet i en sag om foreløbige forholdsregler«.

til mindske de risici, som kunne følge af enten forlængelsen af indstillingen af disse eller deres gennemførelse.

1.8. Risikoen for straffrihed i et stort antal sager

Dom af 21. december 2021 (Store Afdeling), Euro Box Promotion m.fl. (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 og C-840/19, [EU:C:2021:1034](#))

»Præjudiciel forelæggelse – beslutning 2006/928/EF – mekanisme for samarbejde og kontrol vedrørende Rumæniens fremskridt med opfyldelsen af specifikke benchmarks på områderne retsreform og bekæmpelse af korruption – karakter og retsvirkninger – bindende for Rumænien – retsstat – dommeres uafhængighed – artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – bekæmpelse af korruption – beskyttelse af Unionens finansielle interesser – artikel 325, stk. 1, TEUF – BFI-konventionen – straffesager – domme afsagt af Curtea Constituțională (forfatningsdomstol, Rumænien) vedrørende lovligheden af anvendelsen af visse beviser og sammensætningen af dommerkollegier på området for alvorlig korruption – de nationale domstoles forpligtelse til at sikre den fulde virkning af afgørelserne fra Curtea Constituțională (forfatningsdomstol) – dommeres disciplinæransvar i tilfælde af manglende overholdelse af disse afgørelser – beføjelse til at undlade at anvende afgørelser fra Curtea Constituțională (forfatningsdomstol), som ikke er i overensstemmelse med EU-retten – princippet om EU-rettens forrang«

I sagerne C-357/19, C-547/19, C-811/19 og C-840/19 havde Înalta Curte de Casație și Justiție (kassationsdomstol, Rumænien) dømt flere personer, herunder tidligere parlamentarikere og ministre, for lovovertrædelser i form af momssvig, korruption og handel med indflydelse, bl.a. i forbindelse med forvaltningen af EU-midler. Curtea Constituțională (forfatningsdomstol, Rumænien) ophævede disse afgørelser på grund af dommerkollegiernes ulovlige sammensætning med den begrundelse dels, at de sager, som Înalta Curte de Casație și Justiție (kassationsdomstol) havde truffet afgørelse om i første instans, burde have været afgjort af et dommerkollegium, der var specialiseret på området for korruption, dels at alle dommerne i dommerkollegiet i de sager, som denne domstol havde truffet afgørelse om i appellen, burde have været udpeget ved lodtrækning.

I sag C-379/19 var der blevet indledt straffesager ved Tribunalul Bihor (retten i første instans i Bihor, Rumænien) mod flere personer, der var tiltalt for korruption og handel med indflydelse. I forbindelse med en anmodning om udelukkelse af beviser stod den nævnte ret over for spørgsmålet, om den skulle anvende en praksis fra Curtea Constituțională (forfatningsdomstol), som havde erklæret den indsamling af beviser i straffesager, der var blevet foretaget med deltagelse af den rumænske efterretningstjeneste, forfatningsstridig, hvilket medførte, at de omhandlede beviser med tilbagevirkende kraft blev udelukket fra straffesagen.

Twisterne i hovedsagerne i disse sager ligger i forlængelse af reformen af retsvæsenet på området for bekæmpelse af korruption i Rumænien, som allerede har været genstand

for en tidligere dom fra Domstolen ⁶⁴. De forelæggende retter var i tvivl om, hvorvidt anvendelsen af den retspraksis, der følger af forskellige afgørelser fra Curtea Constituțională a României (forfatningsdomstol) vedrørende de strafferetsplejeregler, som finder anvendelse på området for svig og korruption, kunne være i strid med EU-retten, herunder navnlig de bestemmelser i EU-retten, der har til formål at beskytte Unionens finansielle interesser, sikringen af dommeres uafhængighed og retsstatsprincippet samt princippet om EU-rettens forrang.

De forelæggende retter i sagerne C-357/19, C-379/19, C-811/19 og C-840/19 anmodede om, at sagerne blev undergivet en fremskynde procedure, idet de gjorde gældende, at situationen for de tiltalte personer i hovedsagerne krævede et hurtigt svar. Hvad nærmere bestemt angik sagerne C-357/19, C-811/19 og C-840/19 anførte de ligeledes, at den tid, der var forløbet, risikerede at bringe den eventuelle fuldbyrdelse af straffen i fare.

For så vidt angik sagerne C-357/19 og C-379/19 besluttede Domstolen, at der ikke var grundlag for at efterkomme denne anmodning. Domstolens præsident besluttede imidlertid at give sagerne en prioriteret behandling i henhold til procesreglementets artikel 53, stk. 3.

Hvad derimod angik sagerne C-811/19 og C-840/19 bemærkede Domstolens præsident, at disse sidstnævnte sager, set i sammenhæng med sagerne C-357/19 og C-379/19, viste, at der ved de rumænske retter herskede usikkerhed om fortolkningen og anvendelsen af EU-retten i en lang række straffesager, hvori der var tale om, at forældelsesfristen var ved at udløbe, og der dermed var en risiko for straffrihed. Under disse omstændigheder, og henset til udviklingen i sagerne C-357/19, C-379/19 og C-547/19, som rejste tilsvarende spørgsmål om fortolkning af EU-retten, besluttede Domstolens præsident ved afgørelse af 28. november 2019 at undergive sagerne C-811/19 og C-840/19 en fremskyndet procedure.

⁶⁴ Dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor Din România« m.fl. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, [EU:C:2021:393](#)).

2. Forbindelsen mellem den fremskyndede procedure inden for rammerne af et traktatbrudssøgsmål og foreløbige forholdsregler anordnet i en sag om foreløbige forholdsregler

Kendelse af 11. oktober 2017, Kommissionen mod Polen (C-441/17, [EU:C:2017:794](#))

»Fremskyndet procedure«

Som beskrevet ovenfor ⁶⁵ indledte Kommissionen et traktatbrudssøgsmål mod republikken Polen med påstand om, at det blev fastslået, at sidstnævnte havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til »habitatdirektivet« og »fugledirektivet«. I denne forbindelse fremsatte Kommissionen en anmodning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 279 TEUF og artikel 160, stk. 2, i Domstolens procesreglement med henblik på anordning af foreløbige forholdsregler, indtil Domstolen havde truffet afgørelse vedrørende realiteten.

Kommissionen anmodede desuden, i henhold til artikel 160, stk. 7, i Domstolens procesreglement, om anordning af de foreløbige forholdsregler, før Republikken Polen havde fremsat sine bemærkninger, på grund af risikoen for alvorlige og uoprettelige skader på levestederne og Natura 2000-lokaliteten Puszcz Białowieskas integritet. Domstolens vicepræsident tog denne anmodning til følge og pålagde Republikken Polen, at den indstillede gennemførelsen af de pågældende skovforvaltningsforanstaltninger indtil afsigelsen af den kendelse, som ville afslutte sagen om foreløbige forholdsregler, medmindre der forelå en trussel mod den offentlige sikkerhed (kendelse af 27.7.2017, Kommissionen mod Polen, C-441/17 R, [EU:C:2017:622](#)).

Hvad angår forbindelsen mellem anmodningen om foreløbige forholdsregler og den fremskyndede procedure, som Domstolens præsident anvendte af egen drift, anførte denne, at der ganske vist stadig verserede en anmodning om foreløbige forholdsregler for Domstolen, men at formålet med og betingelserne for anvendelsen heraf ikke var identiske med formålet med og betingelserne for den fremskyndede procedure. I den pågældende sag fremgik det, at anvendelsen af den fremskyndede procedure – uden at den kendelse, som afsluttede sagen om foreløbige forholdsregler, blev foregrebet – var begrundet ved denne sags art (af de anførte grunde, jf. ovenfor, afsnit »1.7. Risikoen for alvorlige miljøskader«).

Kendelse af 15. november 2018, Kommissionen mod Polen (C-619/18, [EU:C:2018:910](#))

»Fremskyndet procedure«

⁶⁵ Jf. ovenfor, ligeledes i dette faktablads del II med overskriften »Den fremskyndede procedure«, afsnit »1.7. Risikoen for alvorlige miljøskader«.

Som beskrevet ovenfor ⁶⁶ indledte Kommissionen et traktatbrudssøgsmål mod Republikken Polen med påstand om, at det blev fastslået, at Republikken Polen med vedtagelsen af den seneste lov om Sąd Najwyższy (øverste domstol, Polen) tilsidesatte sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU samt chartrets artikel 47. I denne forbindelse fremsatte Kommissionen en anmodning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 279 TEUF og artikel 160, stk. 2, i Domstolens procesreglement med henblik på anordning af foreløbige forholdsregler, indtil Domstolen havde truffet afgørelse vedrørende realiteten.

Desuden anmodede Kommissionen, i henhold til artikel 160, stk. 7, i Domstolens procesreglement, om anordning af de foreløbige forholdsregler, før Republikken Polen havde fremsat sine bemærkninger, på grund af risikoen for alvorlige og uoprettelige skader, henset til princippet om effektiv domstolsbeskyttelse i forbindelse med anvendelsen af EU-retten. Domstolens vicepræsident tog denne anmodning til følge. Domstolens vicepræsident pålagde således Republikken Polen øjeblikkeligt og indtil afsigelsen af den kendelse, der ville afslutte sagen om foreløbige forholdsregler, for det første at indstille anvendelsen af visse bestemmelser i lov om Sąd Najwyższy (øverste domstol), for det andet at træffe enhver nødvendig foranstaltning med henblik på at sikre, at de af denne lov berørte dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) kunne fortsætte med at udøve deres funktioner i deres stillinger, idet de skulle nyde samme status og have samme rettigheder og ansættelsesbetingelser, som de var begunstiget med indtil denne lovs ikrafttrædelsesdato, for det tredje at afstå fra enhver foranstaltning med henblik på udnævnelse af dommere til Sąd Najwyższy (øverste domstol), såvel som fra enhver foranstaltning med henblik på at udnævne den nye førstepræsident for denne retsinstans eller at angive den person, der gives til opgave at lede denne retsinstans i stedet for dens førstepræsident, for det fjerde hver måned at meddele Kommissionen alle de foranstaltninger, Republikken Polen har vedtaget med henblik på at opfylde denne kendelse (kendelse af 19.10.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18 R, [EU:C:2018:852](#)).

Hvad angår forbindelsen mellem anmodningen om foreløbige forholdsregler og den fremskyndede procedure, som Domstolens præsident anvendte af egen drift, fastslog Domstolens præsident, at der ganske vist stadig verserede en anmodning om foreløbige forholdsregler for Domstolen, men at Domstolens vicepræsident havde anordnet de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen havde anmodet om, og som havde virkning indtil afsigelsen af den kendelse, der ville afslutte sagen om foreløbige forholdsregler. Domstolens præsident anførte følgelig, at hvis Domstolen i den kommende kendelse måtte fastholde de foreløbige forholdsregler, der var anordnet, indtil denne kendelse var afsagt, havde Republikken Polen selv enhver interesse i, at realitetsbehandlingen af sagen blev afsluttet så hurtigt som muligt med henblik på, at de pågældende foranstaltninger blev bragt til ophør, og de spørgsmål, der var rejst ved

⁶⁶ Jf. ovenfor, ligeledes i dette faktablads del II med overskriften »Den fremskyndede procedure«, afsnit »1.2. Den særlige betydning af den retsikkerhed, der er genstand for den præjudicielle forelæggelse«.

denne sag, blev endelig afgjort. Endvidere fremhævede Domstolens præsident, at formålet med og betingelserne for anmodninger om foreløbige forholdsregler ikke var identiske med formålet med og betingelserne for den fremskyndede procedure. I den pågældende sag fremgik det – uden at den kendelse, hvori der blev truffet endelig afgørelse om de foreløbige forholdsregler, blev foregrebet – at anvendelsen af den fremskyndede procedure var begrundet ved den pågældende sags karakter (af de ovenfor i afsnit »1.2. Den særlige betydning af den retsusikkerhed, der er genstand for den præjudicielle forelæggelse« anførte grunde).

DEN EUROPÆISKE UNIONS
DOMSTOL

Direktoratet for Forskning og Dokumentation

September 2024